

KOPIO Hanketiedoksi 7.10.02/MNI
Kuvalehti 31.5.04/
/JE

Uukuniemi Papinniemi

Arkeologinen kaivaus historiallisen ajan kalmistossa 15.7. – 2.8. 2002

Hanna-Maria Pellinen

Turun yliopisto
Arkeologian oppiaine

Uukuniemi Papinniemi kalmisto 2002

Historiallisen ajan kalmiston kaivaus 15.7. –2.8.2002

Kunta: Uukuniemi

Kylä: Uukuniemi

Tila: 3:64 Pankkolanmäki

Omistajat: Heikki Melanen, Jukka Kaukola ja Anu Kaukola, c/o Heikki Melanen, 59730 Uukuniemi

Peruskarttalehti: 4124 12 Lentteenselkä; painovuosi 1975, päällepainatus 1987

Peruskarttakoordinaatit kaivausalueen keskeltä:

x = 6854 68

y = 4498 86

z = 94 – 99 m mpy (N 60)

Kaivausjohtaja: FM Hanna-Maria Pellinen

Piirtäjä: valtionhallinnon harjoittelija, fil.yo Anne-Mari Lahtinen

Kaivaustyövoima: viisi arkeologian opiskelijaa, neljä vapaaehtoista arkeologian harrastajaa

Työtuntimäärä kentällä (kaivajat + muu henkilökunta): 868 h

Tutkittu pinta-ala: 19 m²

Tutkimuksen valvoja: professori Jussi-Pekka Taavitsainen

Vuoden 2002 kaivauslöydöt: KM 2002047: 1-22

Kaivauksilla otetut näytteet: ks. liite 3

Kertomuksen alkuperäiskappale: Turun yliopisto, arkeologian oppiaineen arkisto

Kertomukseen liittyvät diapositiivit: Turun yliopisto, arkeologian oppiaineen arkisto, diat nro 236: 1-97

Kertomukseen liittyvät mustavalkonegatiivit: Turun yliopisto, arkeologian oppiaineen arkisto, neg. nro 24115-24280

Kertomukseen liittyvät kartat:

1. Koeoja 1, pintavaaitus ja taso 1, 1:20
2. Koeoja 1, taso 2, 1:20
3. Koeoja 1, taso 3, 1:20
4. Koeoja 1, taso 4, 1:20
5. Koeoja 1, taso 5, 1:20
6. Koeoja 1, taso 6, 1:20
7. Koeoja 1, taso 7, 1:20
8. Koeoja 1, taso 8, 1:20
9. Koeoja 1, taso 9, 1:20
10. Koeoja 1, taso 10, 1:20
11. Koeoja 1, pohjataso, 1:20
12. Koeoja 1, hauta 9, taso A, 1:10
13. Koeoja 1, hauta 9, taso B, 1:10
14. Koeoja 1, hauta 10 jalkopää, 1:10

15. Koeoja 1, rakennekartta, 1:20
16. Koeoja 1, kaakkoisprofiili, 1:20
17. Koeoja 2, pintavaaitus ja taso 1, 1:20
18. Koeoja 2, taso 2, 1:20
19. Koeoja 2, taso 3, 1:20
20. Koeoja 2, taso 4, 1:20
21. Koeoja 2, taso 5, 1:20
22. Koeoja 2, taso 6, 1:20
23. Koeoja 2, taso 7, 1:20
24. Koeoja 2, taso 8, 1:20
25. Koeoja 2, taso 9, 1:20
26. Koeoja 2, taso 10, 1:20
27. Koeoja 2, taso 11, 1:20
28. Koeoja 2, taso 12 (+ pohja), 1:20
29. Koeoja 2, koillisleikkaus, 1:20
30. Koeoja 2, hauta 11, 1:10
31. Koeoja 2, hauta 12, taso A, 1:10
32. Koeoja 2, hauta 12, taso B, 1:10
33. Koeoja 2, hauta 13, taso A 1:10
34. Koeoja 2, hauta 13, taso B, 1:10
35. Koeoja 2, rakennekartta, 1:20
36. Koeoja 2, löytöjen levintä, 1:20
37. Yleiskartta kalmistoalueelta, 1:200
38. Yleiskartta autiokylän alueelta, 1:1000
39. Asuinpaikalle kaivettu koekuoppa 3, taso 5, 1:20
40. Jälkitöissä haudan 11 maasta esiin kaivetun vainajan luita, ei mittakaavassa
41. Peruskarttakopio

Aikaisemmat tutkimukset:

Inventoinut Kustaa Killinen 1882. Julkaistu: Muinaisjäännöksiä ja –muistoja Sortavalan kihlakunnassa. Luetteloja Suomen muinaisjäännöksistä XVI. Sortavalan kihlakunta. Eripainos Suomen Muinaismuisto-Yhdistyksen Aikakauskirjasta XI. Helsinki 1889 (Killinen 1889).

Tarkastanut Markus Hiekkanen 1993: Uukuniemen Papinniemen Kirkkokallion alueen kirkolliset ja asutusjäännökset. Kertomus virkamatkasta 14.10.1993. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto (Hiekkanen 1994a).

Kaivauskertomus, Leena Lehtinen 1995: Uukuniemi Papinniemi. Koekaivaus historiallisen ajan kirkon- ja asuinpaikalla 3.7. – 8.7.1995. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto (Lehtinen 1996).

Kaivauskertomus, Ville Laakso 1996: Uukuniemi Papinniemi. Arkeologinen koekaivaus historiallisen ajan kirkon- ja asuinpaikalla 1.7. – 5.7.1996. Turun yliopisto, arkeologian oppiaineen arkisto (Laakso 1997).

Inventointiraportti, Antti Bilund 1996. Uukuniemen muinaisjäänösinventointi 1996.

Museovirasto, arkeologian osaston arkisto (Bilund 1997).

Kaivauskertomus, Ville Laakso 1997: Uukuniemi Papinniemi. Arkeologinen kaivaus historiallisen ajan asuinpaikalla 30.6. – 18.7.1997. Turun yliopisto, arkeologian oppiaineen arkisto (Laakso 1998).

Kaivauskertomus, Ville Laakso ja Kristiina Korkeakoski-Väisänen 1998: Uukuniemi Papinniemi. Arkeologinen kaivaus historiallisen ajan asuinpaikalla ja kalmistossa (Laakso ja Korkeakoski-Väisänen 1999).

Kaivauskertomus, Ville Laakso, Kristiina Korkeakoski-Väisänen ja Susanna Tapiovaara 1999: Uukuniemi Papinniemi Pankkolanmäki. Historiallisen ajan muinaisjäännösalueen kaivaus (Laakso, Korkeakoski-Väisänen ja Tapiovaara 1999).

Sukellusraportti, Stefan Wessman 1999: Papinniemi Uukuniemi. Marinarkeologisk förundersökning (Wessman 2001).

Kaivauskertomus, Ville Laakso, Juha-Matti Vuorinen ja Anu Kehusmaa 2000: Uukuniemi Papinniemi. Historiallisen ajan muinaisjäännösalueen kaivaus (Laakso, Vuorinen ja Kehusmaa 2000).

Kaivauskertomus, Ville Laakso ja Kristiina Korkeakoski-Väisänen 2001: Uukuniemi Papinniemi. Historiallisen ajan asuinpaikan ja kalmiston kaivaus (Laakso ja Korkeakoski-Väisänen 2002).

Muut lähteet:

Markus Hiekkänen: Kertomus Uukuniemen Papinniemen muinaisjäännöksiä koskevasta neuvottelusta Ritarihuoneella 23.12.1994. Museovirasto, rakennushistorian yksikön arkisto (Hiekkänen1994b).

Aikaisemmat löydöt (Museovirasto, rakennushistorian yksikkö ja rahakammio) :

KM 88086:1-4

KM Rahakammio 89006:1-10

KM 93085:1-19

KM Rahakammio 93092

KM Rahakammio 93093

KM 96004:1-28

KM 96076:1-36

KM 98004:1-219

KM 98040:1-544

KM 99070: 1-580

KM Rahakammio 99044:1-2

KM 2000086:1-1516

Sisällys

1. Taustaa	1
1.1. Aikaisemmat tutkimukset Uukuniemen Papinniemellä	1
1.2. Vuoden 2002 kenttätyöt	1
2. Kohteen sijainti, ympäristö ja näkyvät rakenteet	2
3. Vuonna 2002 tutkitut alueet	2
4. Kaivaustekniikka ja dokumentointi	3
5. Kaivaushavainnot	4
5.1. Koeoja 1	4
5.1.1. Stratigrafia	4
5.1.2. Löydöt	6
5.1.3. Hautaukset	6
5.2. Koeoja 2	7
5.2.1. Stratigrafia	7
5.2.2. Löydöt	9
5.2.3. Hautaukset	10
5.3. Koekuopat	12
5.3.1. Koekuoppa 1	12
5.3.2. Koekuoppa 2	12
5.3.3. Koekuoppa 3	13
6. Tulkintaa ja yhteenveto	13
6.1. Kalmisto	13
6.2. Asuinpaikka	14
7. Joitakin mietteitä jatkotutkimuksista	15

Liitteet:

Liite 1: Luettelo diakuvista

Liite 2: Luettelo mustavalkonegatiiveista

Liite 3: Luettelo kaivauksilla otetuista puu- ja maanäytteistä

Liite 4: Kopiot kaivauskartoista

Liite 5: Kopiot löytöluetteloista

1. Taustaa

1.1. Aikaisemmat tutkimukset Uukuniemen Papinniemellä

Runsas esinelöydöt ja vahva perimätieto Uukuniemen Papinniemen autioituneesta ortodoksikylästä johtivat alueen arkeologisen tutkimuksen aloittamiseen kesällä 1995. Tuolloin suoritettiin paikalla koekaivaus tutkija Leena Lehtisen johdolla. Vuonna 1996 Turun yliopiston arkeologian oppiaine jatkoi koetutkimuksin Papinniemen muinaisjäännöskokonaisuuden rakenteen ja laajuuden selvittämistä. Kaivaukset ovat jatkuneet joka kesäisenä projektina pääasiassa FM Ville Laakson johdolla.

Tähän mennessä alueelta on paikannettu kolme talonpohjaa, joista yksi on ollut tarkemman tutkimuksen kohteena. Kalmistossa oli vuoteen 2002 mennessä tutkittu tai havaittu kahdeksan hautausta. Molemmista kohteista tehdyt ajoitukset sijoittuvat 1500- ja 1600-luvuille.

1.2. Vuoden 2002 kenttätyöt

Projektin ”Suomen asutuskonkoniikka ja rajamaakunnat arkeologian näkökulmasta” puitteissa jatkettiin kaivauksia Uukuniemellä myös kesällä 2002. Tämän vuoden kenttätöiden tutkimuksellisenä lähtökohta oli kalmiston laajuuden kartoitus ja sen rajojen etsiminen koeojin sekä 1-4 hautauksen tutkiminen. Tutkimussuunnitelman laati Ville Laakso. Tutkimusta varten saatiin rahoitus (n. 80 000 mk) Alfred Kordelinin yleisestä edistys- ja sivistysrahastosta. Uukuniemen kunta osallistui tutkimuksiin 700 euron avustuksella sekä tarjoamalla työntekijöille majoituksen. Uukuniemen seurakunta myönsi oikeuden käyttää tilojansa ruokailuun ja saunomiseen.

Kenttätyötä johti tänä vuonna FM Hanna-Maria Pellinen ja piirtäjänä toimi valtionhallinnon harjoittelija fil.yo Anne-Mari Lahtinen. Kaivajiksi oli palkattu viisi arkeologian opiskelijaa Turun yliopistosta; Akuliina Aartolahti, Piritta Häkälä, Anu Kinnunen, Essi Tulonen ja Anna Väänänen. Vapaaehtoisina kaivajina työskentelivät viitenä päivänä arkeologian harrastajat Olavi ja Outi Ahokas, kolmena päivänä Pentti Laiho ja kahden päivän ajan Hilikka Harmaala. Emäntänä toiminut Maire Pirhonen valmisti työntekijöille päivittäisen lounaan. Kaivauksilla vierailivat tiistaina 30.7. professori J.-P. Taavitsainen, dosentti Markus Hiekkänen ja professori emeritus Pentti Laasonen.

Viikkotyöaika oli 36,15 tuntia ja yhteensä työtunteja kertyi 15:n päivän aikana 868. Kolmena päivänä sade hidasti työtä ja noin neljän tunnin ajan esti sen täysin koska tutkimusalueet olivat veden peitossa. Joiltakin osin työtä vaikeuttivat tai rajoittivat suuret, romahtamisvaarassa olevat irtolohkareet alueiden leikkauksissa sekä koeojan 1 reunassa oleva suurehko mänty, joka alkoi kallistua uhkaavasti. Kenttätyöaikana ehdittiin tutkia kalmistoalueella kaksi koeojaa, joista koeoja 1 käsitti kuusi neliometriä ja koeoja 2 laajennuksineen 10 neliometriä. Lisäksi saatiin vapaaehtoisvoimin tutkittua asuinpaikka-alueella kolme neliömetrin kokoista koekuoppaa.

Kaivauksen viimeisellä viikolla rekonstruointiin FM Ville Laakson johdolla alkuperäiselle paikalleen pystyyn hautakivet 1, 3 ja 5 sekä hautaan 1 liittynyt kivikehä. Jälkimmäinen

entistettiin maan pinnalle vaikka se oli alun perin sijainnut 10-15 cm syvyydessä. (Ks. V. Laakson aikaisemmat kaivauskertomukset Uukuniemeltä ja tähän kertomukseen liittyvät negatiivit 24277 ja 24280). Kesän 2002 koeojan 2 alueella pystytettiin uudestaan kaksi hautakiveä, jotka liittyvät ilmeisesti tuhoutuneisiin hautauksiin (ks. kartat 20-35 ja negatiivit 24278 ja 24279).

2. Kohteen sijainti, ympäristö ja näkyvät rakenteet

Tutkimuskohde sijaitsee Uukuniemen kunnassa, Uukuniemen kirkonkylässä. Kylän kirkolta paikalle on matkaa 2,1 km luoteeseen. Autiokylä ja siihen liittyvä kalmistoalue sijaitsevat Pyhäjärven ympäröimällä Papinniemellä, sen koillisrannalla, nk. Kirkkokallion ympäristössä. Nimensä mukaisesti Uukuniemen vanha tsasouna lienee sijainnut juuri kirkkokallion tuntumassa, komealla näköalapaikalla. Kalmiston ydinalueella kasvaa tiheää istutettua kuusikkoa, maaperä on hyvin kivistä ja vaikeasti kaivettavaa. Ei siis liene epäilystä siitä, että kalmiston sijainnin on määrännyt juuri kirkon paikka. Kasvillisuutta kuusikon alla on hyvin niukasti, jos lainkaan.

Kallion ympäristössä mäki viettää loivasti lounaaseen, etelään ja kaakkoon. Kuusikon ulkopuolella metsä on harvaa ja mäntyvaltaista, mutta merkkejä vanhasta ahokasvillisuudesta näkyy yhä. Kuusikkorivejä on istutettu paikoin muuallekin Pankkolanmäen tilan alueelle.

Näkyvin merkki kalmistosta ovat n. puolimetriset hautakivet, jotka on osin työstetty ja ovat usein yläosistaan kiilamaisesti suippenevia. Tällaisia selkeitä, työstettyjä kiviä on kalmistoalueella näkyvissä parisenkymmentä ja luultavasti niitä on vielä enemmänkin maahan kaatuneina ja hautautuneina. Kivet sijaitsevat n. 25x25 m kokoisella alueella, yksittäisiä kiviä on kauempanakin. Jossain määrin hautakivien alue näyttäisi sijaitsevan pohjois-etelä-suuntaisella kaistaleella. Muita merkkejä hautauksista ovat länsi-itä-suuntaiset painaumat sekä muutamat maan pinnalle näkyvät kivikehät.

Havaitut talonpohjat sijaitsevat parisensataa metriä kalmistoalueesta kaakkoon, etelään ja lounaaseen.

3. Vuonna 2002 tutkitut alueet

Ensimmäinen metrin levyinen koeoja (1) avattiin aikaisempien vuosien hauta-alueen eteläpään lounaispuolelle, alueen lounaisreunasta 7-13 m lounaaseen. Koeoja sijoitettiin sekä hautakivialueen että kuusikon ulkopuolelle. Sen sijainti koordinaatistossa on $x=539-540$, $y=136-142$ ja pinnan korkeus 96.70-96.90 m mpy. Kaivetun ojan syvyys vaihteli metrillä puoleentoista metriin.

Toisen koeojan (2) sijoittaminen riippui pääasiassa sopivan aukean tilan sijainnista. Oja tehtiin vanhan tutkimusalueen luoteispuolelle, tämän reunasta 8-14 m luoteeseen. Alueella oli kuusikkoa ja ympäristössä vielä joitakin selviä hautakiviä. Koeojan sijainti koordinaatistossa on $x=554-560$, $y=151-152$. Ojaa jouduttiin laajentamaan molemmilta puolilta kaksi neliometriä. Lounaanpuoleinen laajennus tuli kohtaan $x=556,5-558,5$, $y=150-151$ ja

koillislaajennus kohtaan $x=557,5-559,5$, $y=152-153$. Pinnan korkeus paikalla oli n. 97.70-98.25 m mpy. Tutkitun alueen syvyys vaihteli metrissä lähes kahteen metriin.

Asuinpaikalle kaivetut kolme 1×1 m kokoista koeruutua tehtiin koekuoppalinjaan $x=519-520$, josta aikaisempina vuosina oli jäänyt juuri nämä kohdat tutkimatta eli kohtiin $y=115-116$ (koekuoppa 1), $y=106-107$ (koekuoppa 2) ja $y=96-97$ (koekuoppa 3). Kuopat sijaitsivat n. 93.5 – 95 m mpy korkeuksilla, siis selvästi lounaaseen viettävässä rinteessä. Niiden syvyys maan pinnasta pohjaan kaivettuna oli n.50 cm.

4. Kaivaustekniikka ja dokumentointi

Kalmistossa tutkitut koeojat laajennuksineen kuorittiin turpeesta ja humus poistettiin. Saatu taso nimettiin tasoksi 1. Tämän alta alkoi kerros 1. Alueita kaivettiin 10 cm paksuisina kerroksina, kunnes näkyviin tuli selvä hautaläikkä, joka tutkittiin yksikkönä. Kaivaus tapahtui osin lastoilla, osin lapioin. Yksikkökaivaus tehtiin ensin lastoin ja hautauksen tultua näkyviin kaivettiin puutikuin ja pensselein vainaja esiin *in situ* kahdessa kerroksessa, joiden välillä suoritettiin dokumentaatio.

Kaikki maa seulottiin seulalla, jonka verkon tiheys on 0.5 cm. Löydöt taltioitiin yleensä yksittäin, mittaamalla kullekin tarkat koordinaatit. Osa massalöydöistä (pintakerroksista löytynyt keramiikka) taltioitiin n. 30 cm säteeltä samaan alanumeroon. Suurin osa hautausten luista nostettiin ylös jatkotutkimuksia varten. Puunäytteitä saatiin talteen hautojen 10 ja 12 arkuista sekä maanäytteet hautojen 9 ja 12 vainajien vatsan kohdalla sijainneesta likamaasta.

Tasot piirrettiin ja valokuvattiin 10 cm välein. Taso- ja profiilikartat piirrettiin mittakaavaan 1:20. Hautadokumentaatio tehtiin usein korkeus- ja goonimittauksin, valokuvin sekä yksityiskohtakartoin, joiden mittakaava on 1:10.

Korkeuskiintopisteenä käytettiin aikaisempien vuosien kalmistokaivausten kiintopistettä, harmaata maakiveä kohdassa $x=534.4$ ja $y=143.10$. Kiintopiste on merkitty punaisella maalilla ja sen korkeus on 96.80 m mpy. Aikaisempina vuosina käytettyä tapaa pitää vaaituskoje korkeudella 122 ei voitu käyttää, koska koeojien korkeuserot olivat liian suuret. Korkeudet mitattiin suoraan absoluuttisiksi. Myös koekuoppien korkeudet siirrettiin tältä kiintopisteeltä.

Koekuopat kaivettiin myös 10cm kerroksina ja seulottiin, mutta dokumentaatiota tehtiin vain, jos kuopassa näkyi selvä anomalia. Eri maalajikerrostumien paksuudet mitattiin ja kuvailtiin sanallisesti. Löydöt taltioitiin kerroksen tarkkuudella.

5. Kaivaushavainnot

5.1. Koeoja 1

5.1.1. Stratigrafia

Yleistä

Koeoja 1 sijaitsi melko tasaisella maalla. Koeojan päällä oli n. 10-15 cm paksu turve- ja humuskerros. Ensimmäiset kivet tulivat näkyville heti turpeen poistamisen jälkeen. Luontainen maannos käsitti n. 30-50 cm paksun vaalean, hienohkon hiekan kerroksen, jonka alta paljastui soraa tai suoraan kovaa pohjasavea/silttiä. Ihmisen aiheuttamia muutoksia olivat vanhan kaskikerroksen jäljet sekä kaivetut hautakuopat, jotka erottuivat toisinaan harmahtavampana maana, toisinaan vain pehmeämmän hiekan jatkumisena tavallista syvemmälle. Syvemmissä kerroksissa hautaläikissä kasvoi yleensä tiheää, pientä juurakkoa. Osa nokimaasta ja hiilestä liittyi luultavasti hautausten aikaiseen toimintaan.

Hauta 9

Tasossa 1 tuli esille useita kiviä ja pieniä kivirykelmiä, mm. ruudussa $x=539-540$, $y=139-140$. Tasossa 2 näkyi selvä ihmistekoinen kivirykelmä saman ruudun länsinurkassa. Tasossa 3 kivet muodostivat em. ruudusta jatkuvan pienistä kivistä muodostuvan länsi-itä -suuntaisen linjan. Kivet keskittyivät 1.- 4. kerrokseen. Haudan keskiosa pysyi kaikissa kerroksissa lähes kivettömänä, mutta sekä pään päällä, jalkopäässä että hautakuopan molemmilla pitkillä sivuilla oli hautauksen yläpuolella jonkin verran kiviä. Mahdollisesti hautaan 9 liittyvä hautakivi sijaitsi n. 50 cm hautauksen itäpäästä itään, ja oli näkyvissä tasoissa 1-4. Kivi oli noin puolimetrisen, punertava, suorakaiteenmuotoinen lohkare, jossa ei näkynyt selviä työstämisen merkkejä. Kivi oli hieman itään päin kallellaan ja sen takana oli tukena pienempi kivi. (Kartat 1-3, diat 326:1-8)

Ruudun koillispuolella näkyi hiilensekaista maata. Sama ilmiö, joskin kutistuneena, näkyi tasossa 4. Tasossa 5 näkyvissä on enää muutama hiilenmurunen sekä pari kiveä ruudun $x=539-540$, $y=140-141$ itäosassa. Tasossa 6 em. ruudun pohjoispuolella näkyi likamaan ja soran sekainen länsi-itä -suuntainen läikkä. Tasoissa 7 ja 8 alue oli pehmeää, vaaleaa hiekkaa, vain ruutujen itäprofiilin vieressä sijaitsi suurempi kivi. Tasoissa 9 ja 10 hauta-alue erottui jo selvästi pehmeämmän hiekan alueena (leveys n. 140 cm) ympäristönsä kovasta soramaasta. (Kartat 4-10, diat :9-16, 19, 25, 26, 35-38)

Kaakkoisprofiilissa ($x=539$) välillä $y=139.60-140.80$ erottui jo 5.-6. tasossa alaspäin kapeneva vaaleamman hiekan alue. Em. tasoissa sen leveys oli n. 120 cm ja pohjassa, eli soran alkaessa läikän alta, läikän leveys oli n. 40 cm. Tämä hautakuoppa-alue oli koko kaivauksen ajan selvin haudan 9 indikaattori. (Kartta 16, dia :27)

Tasossa 10, n. 100 cm syvyydellä maan pinnalta, alkoi esiin tulla itse hautaus. Mitään merkkiä arkusta (ehkä naulaa lukuun ottamatta) ei näkynyt ja maa oli vainajan ympärillä muutoinkin kauttaaltaan melko vaaleaa hiekkaa. Pehmeä hiekka loppui melkein heti vainajan alla, n. 108-114 cm syvyydellä. Hautakuopan koko vainajan ympärillä oli n.200 x 55-75 cm. (Kartat 12-14, diat :35-38, 49-52, 56)

Hauta 10

Tasossa 3, kohdassa $x=539-540$, $y=137-138$ eli haudan 10 päällä, tuli näkyviin rykelmä länsi-itä –suunnassa olevia kiviä. Tasossa 4 kiviä on jäljellä lähinnä ruudun itänurkassa, esiin tulleen suuren maakiven vieressä. Ruudun keskellä oli harmahtavan hiekan alue, josta löytyi useita alle 1×1 cm kokoisia hiilen paloja. Tasossa viisi näkyvissä oli enää jokunen hiilen murunen kahden suuren maakiven välissä. Tasossa 6 hiili oli loppunut, mutta pienten kivien muodostama rivi näkyi ruudun pohjoiskulmassa ja jatkui osin koillispuolen maakiven alle. Tasoissa 7 –10 ruudun kaakkoispuolta peitti harmahtava hiekka, luoteispuolen hiekka oli vaaleaa ja pehmeää. Tasossa 8 näkyi taas länsi-itä –suuntainen kivirivi, joka sijaitsi suunnilleen harmaan ja vaalean hiekan välissä. (Kartat 3-8, diat :1-16, 19)

Tasossa 11 vaalean hiekan alueelta alkoi tulla näkyviin nilkan luita. Seuraavaksi esiin saatiin hyvin säilyneet sääriluut ja näiden jälkeen reisiluut. Vainajan hautausvyvyys oli n. 103-109 cm yläpinnalta lukien. Hauta 10 oli sijoitettu jalkopäästä kahden suuren maakiven väliin. Haudan pohjaa ei kaivettu, koska luita ei nostettu ylös. Vasemman reiden vieressä oli kappaleita arkusta, jotka otettiin talteen (puunäyte 1). Arkkupuu näytti jatkuvan profiiliin. Jalat tutkittiin ja dokumentoitiin, mutta profiilissa kasvaneen suurehkon männyn vuoksi laajennusta ei voitu tehdä ja näin vainajan lantio ja yläosa jäivät tutkimatta. Myös jalkopäässä sijaitseva suuri maakivi oli romahtamisvaarassa, joten kaivaminen oli melko vaarallista. Luut jätettiin paikalle - joitakin nilkan luita lukuun ottamatta, jotka irtosivat kaivettaessa - ja peitettiin mansikkaharsolla ennen kuopan täyttämistä. (Kartta 14, dia :41)

Myös haudan 10 kaakkoisprofiilissa näkyi kaivetun hauta(?)kuopan jälki ($x=539$, $y=137.40-138.99$). Maa erottui muuta ympäristöä harmaampana ja hyvin juurten sekaisena. Harmaa hiekka rajoittui kuitenkin vaakatasoissa katsottuna säännöllisesti haudan 10 kaakkoispuolelle, eikä vastaavaa anomaliaa havaittu luoteisprofiilissa, jonne hautauksen tiedettiin kuitenkin jatkuvan. Näin ollen jää hieman epäselväksi onko kyseessä haudan 10 kaivamiseen liittynyt toiminta vai ehkä erillinen hautakuoppa, jonka vainaja olisi jäänyt kokonaan koeojan kaakkoisreunan ulkopuolelle. (Kartta 16, dia :28)

Muut ilmiöitä ja hautauksia koeojassa 1

Tasossa 4 näkyi kiveystä aivan ojan koillispuolella. Tasossa 5 kivet olivat lisääntyneet ja kattoivat lähes koko ruudun alueen. Maalaji oli soransekaisista. Tasossa 6 hiekka oli väriltään punertavaa ja sora muuttui karkeammaksi. Punertava väri jatkui muutaman kerroksen ajan, kunnes hävisi ja sora muuttui kivikovaksi.

Ojan lounaispuolella alkoi tasossa 5 erottua ympäristöään kovemmassa maasta puolipyöreä pehmeämmän hiekan läikkä aivan lounaisprofiilin tuntumassa. Se näkyi aluksi n. 40×20 cm kokoisena kuviona ja laajentui syvemmillä länteen päin jatkuen ainakin puolentoista metrin syvyyteen. Tätä syvemälle kohdassa ei pystytty kaivamaan, koska kallistuva puu ja putoamisvaarassa ollut suurehko irtolohkare muodostivat työturvallisuuden kannalta liian suuren riskin. Kyseessä on todennäköisesti hautakuopan jalkopää. On mahdollisuuksien rajoissa, että osa jalan luista sijaitsee vielä koeojan 1 puolella.

Haudan 10 kaakkoispuolen kuopan luonne jäi epävarmaksi. Se saattaa liittyä hautaan 10, mutta mahdollisesti myös koeojan ulkopuolelle jääneeseen tai tuhoutuneeseen hautaan.

5.1.2. Löydöt

Koeojan 1 löydöt olivat erittäin niukat. Ensimmäisiä löytöjä olivat kaksi palaa palanutta luuta ja pieni palaneen saven kappale. Molemmat löytyivät kolmannesta kerroksesta ja vierekkäisistä ruuduista, alueelta, joka jäi kahden suuren maakiven väliin ja josta syvemmillä paljastui haudan 10 jalkopää. Maa löytöpaikalla oli harmahtavaa. Samoilta kohdin löytyi viidennessä kerroksessa terävsärmäinen kvartsi, jonka voi ehkä luokitella iskokseksi.

Aivan koeojan koillispuolelta löytyi rautaesineen fragmentti, joka saattaa olla katkelma saksalaistyyppisen hevosenkengän päästä (Markus Hiekkasen antama suullinen tiedonanto 30.7.2002). Maa sen ympärillä oli hieman punertavaa ja melko karkeaa soran sekaista hiekkaa. Löytö tuli neljännestä kerroksesta.

Toinen löytynyt rautaesineen fragmentti oli melko jyrkää, katkennut naula, jonka kanta oli nelikulmainen, halkaisijaltaan 18 mm. Naula löytyi haudan 12 kallon lounaispuolelta, n. 10 cm päästä kallon takarivosta, kanta ylöspäin. Naula on hyvin huonokuntoinen. Kyse voisi tietenkin olla ruumisarkun naulasta, mutta mitään merkkejä arkusta tai muista nauloista ei tästä haudasta löytynyt.

5.1.3. Hautaukset

Hauta 9

Ensimmäiset merkit vainajasta ilmaantuivat n. metrin syvyydellä. Kallon syvyys maan pinnasta oli 101 cm, selkärangan alaosan 107 cm ja vasemman jalkaterän 100 cm. Vainajan pää oli muutoin melko hyvin säilynyt, mutta juuret olivat tehneet reiän vasempaan ohimoon ja lävistäneet alaleuan sivusuunnassa. Olkaluut, osia käsivarren luista, selkärankaa lantiota sekä reisi- ja sääriluut olivat säilyneet. Vasemmasta jalkaterästä oli jäljellä muutama varvasluu, oikea puuttui kokonaan. Käsivarret oli taitettu ylöspäin, pikemminkin solisluiden päälle erikseen, kuin rinnalle ristiin. Pää oli maassa sivuttain, vasen puoli alaspäin. Pään suunta oli n. 280 goonia, jalkojen sen sijaan n. 284 goonia eli vainaja oli hieman ylävartalostaan taipunut, ilmeisesti pään retkahtamisen vuoksi. Vainajaa ei ilmeisesti ollut haudattu arkussa (?). (Kartat 12 ja 13, diat :49-52)

Alustavan arvion mukaan kyseessä olisi nuorehko henkilö, vielä kasvuikäinen, ehkä nuori mies. Reisi- ja sääriluiden mittauksen perusteella vainajan pituus olisi 171 cm, jos arvio sukupuolesta täsmää ja 167 cm jos kyseessä onkin nainen tai tyttö. (Leo Paljärvi, suullinen tiedonanto, 24.7.2002).

Hauta 10

Tämän vainajan hautaus­syvyys oli myös n. metrin; sääriluut yläpinnalta mitattuna n. 103 cm syvyydellä, oikea reisiluu 109 cm syvyydellä. Kaikki jalan luut vaikuttivat vankoilta ja hyvin säilyneiltä. Erityisesti vasen sääri ja polvi olivat hyvässä kunnossa. Oikean reiden suunta oli n. 275 goonia, vasemman 310 goonia, joten hautauksen keskimääräinen suunta lienee näiden

keskivaiheilla eli 292.5 goonia. Vainaja oli haudattu jonkin tyyppisessä puisessa arkussa. (Kartta 14, dia :41)

Kuten mainittua, vainajan yläosaa ei ollut mahdollista tutkia. Reisiluiden perusteella mitattuna henkilön pituus on ollut n. 168 +/- 2 cm, sukupuolesta riippuen. (Leo Paljärvi, suullinen tiedonanto, 24.7.2002).

5.2. Koeoja 2

5.2.1. Stratigrafia

Yleistä

Koeojan 2 alueella maa vietti loivasti lounaaseen ja hieman jyrkemmin etelään ja kaakkoon (maksimissaan n. ½ m alueen sisällä). Turve- ja humus muodostivat n. 10-15 cm paksun kerroksen. Tämän alla oli taas 30-50 cm pehmeää hiekkaa (jos luontainen stratigrafia) ja alla pohjasoraa, joka oli paikoin saven sekaista. Koeojan kaakkoispuoli eli 2,5 –3 m ojan kaakkoisreunassa luoteeseen osoittautui, joitakin kaskeamisjälkiä lukuun ottamatta, koskemattomaksi maaksi. Ojan lounaispuolella alkoi pian näkyä kaksi hautakuviota muodostavaa harmaan maan aluetta, joiden vuoksi tehtiin kaksi laajennusta, jotka nimettiin koillis- ja lounaislaajennuksiksi.

Hauta 11

Koillislaajennuksen pohjoisnurkassa oli ensimmäisen puolen metrin aikana muutama keskikokoinen kivi, jotka olivat osittain haudan 11 päällä. Hautauksella ei kuitenkaan ollut mitään havaittavaa indikaattoria ennen tasoa 7, jolloin koillislaajennuksen pohjoisnurkassa alkoi erottua ympäristöstään pehmeämmän ja tummemman hiekan alue, jossa kasvoi pientä pystysuuntaista juurakkoa. Tasossa 8 alkoikin hahmottua kallon lakea kohdassa x=559.17-22, y=152.58-66, z=97.50 m mpy eli n. 70 cm syvyydellä maan pinnasta. Sekä vainajan päällä että aivan alueen pohjoisnurkassa oli joitakin paloja arkkupuuta näkyvillä (puunäytteet 2 ja 3). Luut nostettiin ylös maa-alueen mukana, joka tutkittiin tarkemmin vasta jälkitöissä. Luita sisältänyt maa oli laajuudeltaan vain n. 25 x 40 cm, eikä hautaus näyttänyt jatkuvan tästä mihinkään suuntaan. Heti nostetun maan alta, eli n. 90 cm syvyydessä, alkoi kova pohjasora. (Kartat 17-28, 30, diat :48, 53, 57, 61, 63, 66-67, 70-71, 73-74)

Hauta 12

Haudan länsipuoli sijaitsi varsinaisen koeojan puolella, itäpuoli jatkui koillislaajennuksen kaakkoisosaan. Jo maan pinnalle oli näkyvissä n. 30 cm korkeudelta suurehkoa luonnonkiveä, joka sijaitsi haudan jalkopäässä. Kivi osoittautui 60 cm korkeaksi ja 38 cm leveäksi. Turpeen alta paljastui myös useita muita kiviä, jotka sijaitsivat haudan päällä. Ojan luoteispäässä kivet muodostivat puolilympyrän joka avautui kuitenkin haudan länsipäästä länteen, eikä haudan suuntaan. (Kartat 17-19, diat :17-18, 21-23)

Haudan 12 keskivaiheilla, ennen koillislaajennuksen avaamista, näkyi profiilissa turpeen alla vahva hiilensekainen, n. 60 cm laajuinen nokimaa-alue, joka rajoittui n. 30 cm syvyydessä maatuoneen puun (juuren?) jäännöksiin (kartta 29, diat: 46-47). Kun nokimaata kaivettiin sekä

ojan että koillislaajennuksen puolella, tuli siitä esille rykelmä kiviä. Hiili ja nokimaa vaikuttaisivat ainakin profiilin perusteella enemmän keskitetyltä nuotionpoltolta kuin roudansulattamistulelta.

Suurin osa isommista kivistä haudan päällä sijaitsi siis 1.-4. kerroksissa. Likamaata näkyi myös ajoittain, mutta tasossa 7-8 se näkyi jo niin selvänä länsi-itä –suuntaisena harmaana läikkänä, että koeojan laajennus tuli ajankohtaiseksi. Haudan ympäristössä alkoi myös erottua kovemman maan alueita. Tasossa 10 hautaläikkä erottui hyvin selkeänä n. 50 x 200 cm kokoisena pehmeämmän hiekan alueena ympäristön hyvin kovasta kaivamattomasta maasta. Tasossa 12 esille alkoi tulla arkkupuuta (puunäytteet 4 ja 5) sekä kallon laki. Päälaki sijaitsi n. 120 cm syvyydellä maan pinnasta. (Kartat 23-28, diat :43-44, 54, 59, 72, 75, 77, 79)

Hautakuopan alue noudatteli melko tarkkaan siihen lasketun arkun muotoa ja kokoa. Maa on varmasti ollut helpompaa kaivaa kuin useiden muiden hautojen ympäristössä. Tämä johtunee jo aikaisemmin näillä kohdin sijainneesta hautauksesta, mihin viittasivat irralliset luut haudan 12 pohjoispuolella. Pehmeä, kaivettu maa päättyi heti vainajan alapuolella, n. 130 cm syvyydessä.

Hauta 13

Tämän hautauksen stratigrafiset ilmiöt olivat melko vastaavat kuin haudassa 12. Turpeen alta tuli näkyviin suurempia ja pienempiä kiviä, joiden lomassa oli hiiltä ja nokea. Tumminmaan alue keskittyi haudan 13 keskivaiheille eli lounaislaajennuksen keskikohtaan, koeojan ja sen laajennuksen väliselle alueelle. Ilmiö näkyi myös samantapaisena profiilissa ennen laajennuksen kaivamista. Tämänkin haudan yläpuolella lienee siis sijainnut nuotio.

Haudan 13 päällä ei ollut yhtä paljoa suurehkoja kiviä kuin haudalla 12, vaan suuremmat kivet oli kasattu haudan eteläpuolelle. Ne keskittyivät kerrokseen 1-3 (kartat 17-19, diat :58, 60, 62). Tasossa 8 harmaa länsi-itä –suuntainen kuvio hahmottui selkeästi ja tässä vaiheessa laajennus tehtiin myös koeojan lounaispuolelle, jotta haudan länsipuoli saataisiin esille. Tasossa 10 hautakuoppa erottui n. 70 x 180 cm kokoisena pehmeämmän maan alueena ympäristön kovasta soramaasta. N. 20 cm ennen varsinaisen arkkupuun näkymistä havaittiin hautakuopassa pala puuta, joka otettiin talteen näytteeksi (puunäyte 6). Kuoppa jatkui useamman kerroksen ajan melko leveänä ja löydöttömänä kunnes n. 170 cm syvyydellä alkoi näkyä kallon lakea ja hyvin huonosti säilyneitä jäänteitä arkun reunoista. Pehmeä maa loppui heti vainajan alapuolella, n. 175-188 cm syvyydellä. (Kartat 20-28, 33-34, diat :54, 69, 72, 84, 88-92)

Haudan itäpää eli jalkopää oli kaivettu osittain suuren, halkaisijaltaan 140 cm kokoisen maakiven alle. Haudan tutkiminen tältä osin saattoi jäädä hieman puutteelliseksi kiven romahdusvaaran vuoksi. Kiveä ei näkynyt pinnalle, joten se on aikoinaan hautakuoppaa kaivettaessakin tullut vastaan arvaamatta. Lähes metrin syvyydessä kuopan kaivaminen on itäpäässä yllättäen pysähtynyt kiveen. Jotta arkun jalkopää on saatu mahtumaan kaivettuun kuoppaan tarvitsematta laajentaa hautaa länsipäästä, on kuoppaa täytynyt kaivaa niin syväälle, että vainajan jalat on saatu mahtumaan maakiven alle. Tämä lienee yksinkertaisin selitys sille, miksi hauta 13 sijaitsi poikkeuksellisen syvällä.

Muita ilmiöitä ja hautauksia koejassa 2

Koillislaajennuksessa tuli kerroksessa 1 esille hautakiveä muistuttava vajaa puolimetrisen litteä kivi, joka sijaitsi haudan 12 jalkopään luonnonkiven itänurkassa vinottain pystyssä. Kivi vaikutti hieman työstetyltä, mutta sen liittyminen juuri hautaan 12 on epävarmaa, koska paremmin tämän haudan hautakiveksi sijaintinsa puolesta sopisi maan pinnallekin näkyneet suuri luonnonkivi. Vastaavanlainen, mutta kohtisuorassa maan alla sijainnut kivi tuli esiin neljännessä kerroksessa. Tämän pystykiven vieressä oli muutama muu suurempi kivi, lähes puoliympyrän muodossa ja osittain näiden päällä sijaitsi suurehko litteä kivi vaaka-asennossa.

Molempien mahdollisten hautakivien ympäristöstä löytyi joitakin ihmisen luita ja hampaita, joita ei ole toistaiseksi analysoitu. Näillä paikkeilla, siis hautojen 11 ja 12 välillä, on täytynyt sijaita ainakin yksi tuhoutunut hautaus. Varmuudella ei kyetty toteamaan kumpaan mahdolliseen hautakiveen irralliset luut selvemmin liittyisivät.

Haudan 12 länsipäässä ja länsipuolella ensimmäisessä ja toisessa tasossa näkyneet puoliympyrän muotoinen kiveys saattaa liittyä hautaan 12 nuorempaan hautaukseen, joka sijaitsisi koeajan luoteispään länsinurkan ulkopuolella. Tätä tukisi myös se seikka, että syvemmissä kerroksissa koeajan luoteisimman ruudun lounaisprofiiliin jäi puoliympyränmuotoinen halkaisijaltaan n. 25 cm kokoinen likamaan ja pehmeämmän hiekan alue, jota ympäröi kova pohjasora.

Erillisiin hautauksiin saattavat viitata myös haudan 11 pohjoispuolelta, aivan koillislaajennuksen pohjoisnurkasta löytynyt arkkupuun pala, joka ei välttämättä liity hautaan 11. Myös koeajan luoteispään pohjoisnurkassa jäi syvemmälle menevä kaistale pehmeämpää hiekkaa kovan pohjasoran ympäröimäksi.

5.2.2. Löydöt

Koeajasta 2 löytyi enemmän ns. massatavaraa kuin koeajasta 1, mutta ei lainkaan metalliartefakteja. Jo ensimmäisestä kerroksesta löytyi palaneen saven kappale ja pieni pala keramiikkaa. Keramiikan löytöpaikka oli lounaislaajennuksen kiveys, jossa oli runsaasti nokimaata ja hiiltä. Saven kappale löytyi puolestaan n. runsaan metrin päästä koeajan luoteispäästä, melko keskeltä, myös tummasta maasta, johon oli selvästi kasattu kiviä. Kaikki tämän kertomuksen koeajista löytynyt keramiikka on mitä ilmeisimmin ns. karjalaista keramiikkaa; karkeaa kvartsi-maasälpä –sekoitetta sisältävää ja tummapintaista. Yhtään reunapalaa ei kuitenkaan löytynyt, joten täysin varmaa tunnistusta keramiikkatyypistä ei saatu.

Toisessa kerroksessa lounaislaajennuksen eteläisestä nurkkauksesta löytyi vain yksi palaneen saven kappale melko vaaleasta hiekasta. Koillislaajennuksen etelänurkasta sen sijaan löytyi 10 palaa (29,5 g) keramiikkaa haudan 12 itäpäädyssä sijainneen isohkon kiven juurelta, selvästi tummasta likamaasta. Koeajan luoteisimmasta ruudusta tuli tässä kerroksessa esille vielä terävasärmäinen kvartsi sekä keskikokoisen nisäkkään (sika, lammas tms.) palanut nikaman osa (Auli Tourunen, suullinen tiedonanto 6.8.2002).

Kolmas kerros oli löydötön. Neljännessä kerroksessa löytyi viisi palaneen saven kappaletta

koillislaajennuksen nokimaata sisältävästä kiveyksestä sekä pala keramiikkaa saman laajennuksen pohjoisnurkasta, puhtaamman näköisestä hiekasta. Viidennessä ja kuudennessa kerroksessa esille tuli muutama palaneen saven kappale ojan luoteispäätä edeltävästä ruudusta, likamaasta.

Edellä kuvattujen löytöjen suhde hautauksiin on seuraava. Haudan 11 yläpuolelta tuli ainoastaan pieni palaneen saven kappale ja keramiikan pala, jossa ei pintoja ollut jäljellä. Haudan 12 itäpäätyyn siis keskittyi kymmenen palaa keramiikkaa ja lännempänä hautakuvion päältä tuli jokunen keramiikan ja palaneen saven pala ja hieman hautaläikän pohjoisnurkan ulkopuolelta yksi kvartsi. Haudan 13 päältä löytyi yksi palaneen saven ja yksi keramiikan pala.

Löydöttömien kerrosten jälkeen, haudan 12 arkun sisäpuolelta, sen keskivaiheilta (n. krs.11) löytyi kolmiomainen, isketty kvartsi, mahdollisesti tuluskvartsi. Haudan 13 kohdalta, n. 10 cm vainajan vatsan yläpuolelta löytyi puolestaan pyöreä, litteä luonnonkivi. Ympäristön kivettömyyden ja erikoisen muotonsa vuoksi kiveä voi pitää tarkoituksellisesti asetettuna – luultavasti se on laitettu arkun päälle. Koeojan 2 löydöistä on tehty levintäkarta.

5.2.3. Hautaukset

Hauta 11

Hautaus oli kohtalaisen matalalla verrattuna muihin tänä kesänä tutkittuihin hautauksiin. Yläpäästä (kallon pinta) n. 70 cm syvyydellä pinnasta, kuopan pohja n. 90 cm syvyydellä. Huolimatta hauta-alueen pienestä koosta, hauta saattoi kuitenkin olla *in situ*, koska jälkitöissä ilmeni vainajan olevan hyvin pienen lapsen, ehkä 1-2 vuotiaan (Auli Tourunen, suullinen tiedonanto 6.8.2002). Kallo oli otsan kohdalta painunut sisään. Sekä ylä- että alaleuka olivat pudonneet kylkiluiden päälle. Etuhampaat näyttivät ennen nostoa olevan puhjenneet ja tallella, mutta irtosivat kaivausvaiheessa. Yläleuan taemmat poskihampaat eivät olleet ainakaan kokonaan vielä puhjenneet. Oikea olka- tai sääriluu sijaitsi leuan vierellä. Selkänikamat ja kylkiluut olivat säilyneet yllättävän hyvin, mutta vasemmasta kädestä tai jaloista ei näkynyt merkkejä. (Kartat 30 ja 40, diat :70b, 73-74)

Vainaja oli laitettu kannelliseen arkkuun. Pieniä arkun paloja oli säilynyt hautauksen yläpuolella. Kallon takaa löytyi lisäksi hieman kaareva puun kappale, joka voisi viitata siihen, että kysessä olisi ollut ruuhiarkku tms. Puu on myös voinut muotoutua kosteudessa kallon muotoon, joten kysymys arkun mallista jäänee avoimeksi.

Hauta 12

Tasossa 10-11 hautakuopan koko oli 51 cm jalkopäästä, 58 cm hartioden kohdalta ja 200 cm pitkä. Kuopan suunta oli 320 goonia. Vainaja oli laitettu ruuhiarkkuun, joka kaivaustilanteessa vaikutti melko hyvin säilyneeltä, mutta nostettaessa hajosi pieniksi paloiksi. Arkussa oli paksut, ulkonevat päätyosat ja katteena oli ollut ohut kansilevy. Arkun leveys oli 32-38 cm (länsipäästä leveämpi) ja pituus n. 200 cm ja suunta 317-320 goonia.

Itse hautaus alkoi tulla esiin 11. ja 12.kerroksissa. Vainajan syvyys maan pinnalta oli kallon

korkeimmalla kohdalla n. 120 cm, selkärangan ja lantion pinnalla n. 130-135 cm ja oikean jalan varvasluiden päältä n. 118 cm. Vasemman jalan luita lukuun ottamatta luut olivat hyvin säilyneitä, kuten myös hampaat. Vainajan kädet oli aseteltu ristiin vatsan päälle. Kallo oli valahtanut rinnalle. Tämä lienee yleistä ruuhiarkkuun laitetuilla vainajilla, koska arkun pää kaartuu selvästi ylöspäin. Kallon suunta oli n. 323 goonia. (Kartat 31-32, diat :82-83, 87, 93-97)

Hautalöydöksi voinee laskea jo aiemmin mainitun käsitellyn kvartsin. Kallon pohjoisreunassa sijaitsi vaalea, n. 10 cm pituinen, n. 1 cm leveä, silkkipaperimainen juuren kuoriossa. Tämä kiinnitti huomiota syvyytensä vuoksi; vastaavanpaksuisia juuria ei ollut missään muualla lähelläkään tätä syvyyttä. Koska pala oli irrallinen, on se ilmeisesti joutunut kuopan pohjalle hautaamisen yhteydessä.

Auli Tourusen mukaan (suullinen tiedonanto 6.8.2002) vainaja on iältään yli 12-, mutta alle 15-vuotias, mahdollisesti poika.

Hauta 13

Vainaja oli tässäkin hautauksessa asetettu ruuhiarkkuun. Arkku oli lähes kokonaan maatonut, mutta sen reunoista oli jäljellä tummaa maata, joten arkun koko voitiin suunnilleen arvioida. Sen leveys pään kohdalla oli n. 37 cm ja keskeltä 42 cm. Jalkopäästä mitta ei saatu. Arkun pituus lienee ollut n. 200 cm ja sen suunnaksi saatiin 305 goonia. Arkun päälle, suunnilleen sen keskikohdalle, oli aikoinaan asetettu halkaisijaltaan n. 10 cm kokoinen, litteä, kahtia haljennut luonnonkivi.

Luut olivat hyvin säilyneet, hampaat tallella ja hyväkuntoiset. Vainajan oikea käsi sijaitsi lantioluiden välissä, vasen oli koukistettu ylös olkapäälle. Asento vaikuttaa sangen erikoiselta ellei ajatella, että vainajalla olisi ollut käsissään jokin pitkä ja kapea esine. Jalat olivat ilmeisesti polvien kohdalla ristissä tai ne oli aikoinaan asetettu hieman koukkuun ja maatumisen seurauksena romahtaneet limittäin. Pää oli romahtanut rinnalle. Vainajan erikoinen asento viitanee lähinnä arkun muotoon ja sen ahtauteen. Vainajan kallon suunta oli 319 goonia. (Kartat 33-34, diat :89-92)

Kyseinen vainaja tunnistettiin aikuiseksi mieheksi, jolla oli hampaissa runsaasti hammaskiveä ja jonka ulkomuotoa olivat jonkin verran ehkä haitanneet erittäin ulostyöntyvät etuhampaat (Auli Tourunen, suullinen tiedonanto 6.8.2002).

Taulu 1. Hautaukset 9-13.

	HAUTA 9	HAUTA 10	HAUTA 11	HAUTA 12	HAUTA 13
Vainajan sijainti	x=539.20-99 y=139.08-140.49 z=95.74-90	x=539.34-82 y=137.54-138.26 z=?-95.84(vain jalat, ei nost.)	x=559.10-34 y=152.59-89 z= 97.36-42	x=557.83-559.28 y=151.40-152.12 z=96.72-97	X=557.00-558.30 y=150.51-151.55 z=96.12-38
Hautakivi	On?	Ei?	Ei?	Luonnonkivi	Ei?
Arkku + koko	Ei merkkejä puusta	On (ei tutkittu)	On (lähes tuhoutunut)	Ruuhiarkku + kansi, 32-38 x 200 cm	Ruuhiarkku + kansi, 37-42 x 200 cm
Haudan syvyys maan pinnalta	100 – 114 cm	103 cm (ei pohjalukua)	70 – 90 cm	120 – 130 cm	170 – 188 cm
Arkun/ hautauksen suunta	278 g	290 g	280-290 g	320 g	305 g
Pään suunta	280 g	Ei tutkittu pääpuolta	280-290 g	323 g	319 g
Käsien asento	Rinnalla ristissä	Ei tutkittu käsiä	Sivuilla?	Ristissä vatsan päällä	Oikea alavatsalla, vasen olalla
Vainajan sukupuoli	Poika?	Ei tutkittu	Ei voi määritellä	Poika?	Mies
Vainajan ikä	Kasvuikäinen	Aikuinen	Pieni lapsi, 1-2 v	12-15 v	Aikuinen
Vainajan pituus	169 +/- 2 cm	168 +/- 2 cm	?	?	?
Löydöt haudan sisällä	Jykevä naulan fragmentti	-	-	Isketty (?) kvartsi	Pyöreä, litteä luonnonkivi

5.3. Koekuopat

5.3.1. Koekuoppa 1

Koekuopan 1 maalajit käsittivät 10-15 cm turve- ja multakerroksen, jonka alla oli pehmeää, hieman savensekaista hiekkaa n. 25 cm. Tämän alta tuli karkea, kova sora sekä savilinssiä. Koekuoppaa kaivettiin yhteensä 50 cm syvyydelle maan pinnasta. Uudehkoja kaskeamisen merkkejä lukuun ottamatta se ei sisältänyt mitään anomaliaita tai löytöjä. Maa vaikutti vanhalta pelloilta.

5.3.2. Koekuoppa 2

Turve- ja multakerros olivat tässäkin n. 10-15 cm paksuna kerroksena. Tämän alta paljastui paikoin harmahtavaa, mutta lähinnä puhdasta, vaaleaa hiekkaa. N. 30-40 cm syvyydellä oli suurehkoja kiviä ja näiden alla hiekka oli soransekaista, paikoin kovaa ja harmaan läikikästä savea tai silttiä. Kaivetun kuopan syvyys maan pinnasta oli 50 cm.

Tästä koekuopasta löytyi heti turpeen alta pala keramiikkaa ja 1. kerroksen alusta selvästi oksapainanteinen palaneen saven kappale sekä toinen pala keramiikkaa. Keramiikka on koristeetonta ja melko karkeasekoitteista (kvartsi-maasälpä). Väri on ruskea ja pinnalta melko

punertava. Valitettavasti reunapalojen puuttuminen estää tarkemman vertailun karjalaiseen keramiikkaan.

5.3.3. Koekuoppa 3

Tämä kuoppa sijaitsi istutetun tiheän kuusikon keskellä. Sen humus oli selvästi ohuempi kuin em. kuoppien, vain n. 5 cm. Tämän alla oli paikoin näkyvissä n. 5 cm paksuinen kerros vaaleata hiekkaa, jonka alla ilmeisesti oli toinen humuskerros, nyt paksuudeltaan n. 10 cm. Humuksen alla maa oli harmaanläikikästä hiekkaa, jossa ei juuri ollut kiviä. Toisessa tasossa, kuopan pohjoisnurkassa näkyi halkaisijaltaan n. 10 cm kokoinen läikkä punertavaa hiekkaa. Kuopan leikkauksissa punertavaa hiekkaa näkyi paikoin 20 cm paksuisena kerroksena. Kuopan etelänurkassa oli melko vahva likamaa, joka alkoi toisen humuskerroksen alta ja jatkui n. 57 cm syvyydelle maan pinnalta mitattuna (kartta 39).

Ensimmäisestä kerroksesta löytyi yksi mustapintainen keramiikka-astian kylkipala, sekä kappale palanutta savea. Toisesta kerroksesta tuli vielä kaksi palaa mustakylkistä keramiikkaa.

6. Tulkintaa ja yhteenvedo

6.1. Kalmisto

Kalmistossa tutkittiin kesällä 2002 neljä kokonaista hautausta ja yhden hautauksen jalkopää. Lisäksi kaivetulla 16 neliömetrin alueella havaittiin merkkejä ainakin kolmesta muusta hautauksesta. Ylös nostettiin neljä vainajaa sekä joitakin luita lähes täysin tuhoutuneesta hautauksesta.

Tutkimussuunnitelman mukaan tarkoituksena oli tutkia 1-4 koeojaa ja niistä 1-4 hautausta, yrittää paikantaa kalmiston rajoja sekä saada tietoa hautojen ajoituksista. Määrälliset tavoitteet saavutettiin hyvin, mutta kalmiston rajoja ei vielä paikannettu, eikä yhdestäkään hautauksesta löytynyt suoraa ajoitusta antavaa materiaalia. Haudoista 10, 11 ja 12 saatiin talteen arkkupuuta, josta on mahdollista tehdä radiohiiliajoitus.

Yhdessäkään hautauksessa ei ollut maan pinnalle näkyvää työstettyä hautakiveä. Haudan 9 mahdollinen hautakivi löytyi osittain kaatuneena maan alta ja haudan 12 jalkopäähän oli asetettu suuri luonnonkivi. Yksi tai kaksi koeojasta 2 löytynyttä mahdollista hautakiveä kuuluivat ilmeisesti tuhoutuneisiin hautauksiin. Tämä herättää luonnollisesti kysymyksen siitä, ovatko hautaukset, joissa on työstetty hautakivi vanhempia kuin hautakivettömät tai luonnonkivillä merkityt haudat. Rakenteita tutkimalla on ilmeisesti muutoinkin jossain määrin mahdollista ajoittaa hautauksia suhteessa toisiinsa. Esimerkiksi haudan 12 länsipäähän tehty, mutta kyseisestä hautauksesta ulospäin suuntautuva kivikehä kuuluneen tätä hautaa nuorempaan hautaukseen.

Hautausrituaaleista tai vainajien muistamisesta ovat merkinä hautojen 12 ja 13 päällä sijainneet nuotionpohjat. Keramiikkalöydöt ilmentävät tietysti ortodoksista tapaa tuoda

haudalle ruokaa. Palanut nisäkkään nikama yhdessä nuotionjälkien kanssa merkinnee aterian valmistamista myös haudan päällä. Palaneen saven funktiota on näin pienen aineiston perusteella ja selvien painaumien puuttuessa lähes mahdotonta määritellä.

Hautojen syvyydet vaihtelivat 70 cm:stä 170 cm:iin mitattuna luiden pinnoista nykyiseen maan pintaan. Syyt hautausten syvyyden valintaan ovat luultavasti vaihdelleet. Roudan vaikutus talvella, kaivamisessa eteen tulleet esteet ja ehkä pyrkimys välttää kaivaushetkellä vielä tunnettujen aikaisempien hautausten tuhoamista ovat luultavasti vaikuttaneet kaivaussyvyyteen. Enemmistö vainajista oli haudattu arkussa, vain hautauksessa 9 ei ainakaan tutkimushetkellä näkynyt merkkejä puusta, sen sijaan haudasta löytyi yksi jyrävä naula. Niiltä osin kuin arkkumuotoja kyettiin tunnistamaan (haudat 12 ja 13), olivat kyseessä kapeat ja noin kaksi metriä pitkät ruuhiarkut, joiden päällä oli ollut ohut kansilevy.

Hautaukset eivät missään tutkitussa tapauksessa olleet täsmälleen länsi-itä –suunnassa, mutta vaihteluväli ei ollut kovin suuri, 278 goonista 320 gooniin. Pää oli jälleen poikkeuksetta asetettu länteen päin. Käsien asennoissa ei sen sijaan näytä olleen mitään yhtenäistä asettelutapaa. Niiden asento pikemminkin jossain kehon päällä kuin suorina sivuilla voi kertoa lähinnä arkun ahtaudesta. Haudan 13 vainajan käsien asento voisi viitata myös siihen, että vainajalla on ollut kädessään jokin pitkä ja kapea esine.

Etenkin ylävartalon luut olivat hyvin säilyneitä. Muista luista erillään olleiden jalkojen luut olivat säilyneet hieman huonommin. Vainajista yksi voitiin tunnistaa aikuiseksi mieheksi, kaksi keskenkasvuisiksi (pojiksi?) ja yksi imeväisikäiseksi lapseksi. Hampaat vaikuttivat paitsi hyvin säilyneiltä, myös melko hyväkuntoisilta. Kahden nuorukaisen ja vauvan kohdalla tämä on ymmärrettävää, mutta myös aikuisen miehen kaikki hampaat olivat tallella ja hammaskiveä ja pientä kulumista lukuun ottamatta hyvässä kunnossa.

Merkkejä vainajien asusteista ei tavattu. Varsinaisia hauta-antimia, kuten rahoja, ei myöskään ollut. Tämä tarkistettiin useaan otteeseen myös metallinilmäsimellä. Jonkinlaisiksi antimiksi tai hautausrituaaliin kuuluviksi esineiksi voi laskea haudan 12 kvartsin sekä haudan 13 pienen, pyöreän, litteän kiven, joka oli ilmeisesti asetettu arkun kannen päälle.

6.2. Asuinpaikka

Kolmessa kesällä 2002 kaivetussa koekuopassa ei havaittu rakenteita ja löydötkin jäivät melko niukoiksi. Koekuopassa kolme näkynyt punertava maakerros ja likamaa-alue viittaavat kuitenkin mahdollisesti kaskikerrosta varhaisempaan ihmistoimintaan. Löydetty keramiikka sopii pääosin tyypiltään ns. karjalaiseksi keramiikaksi. Punapintainen keramiikka ja oksapainanteinen savitiiviste saattavat olla merkkejä myös ortodoksikylää varhaisemmasta asutusvaiheesta.

7. Joitakin mietteitä jatkotutkimuksista

Kalmiston rajoja ei tämän kesän kaivaustutkimuksella saavutettu. Tämän vuoksi kaivauksia tuntuisi järkevältä jatkaa tutkimalla jo aloitettua koeoja 1:stä eteenpäin ja koeoja 2:n linjalla avaamalla uusi koeoja tiheimmän kuusikon luoteispuolelle. Nyt tehty hautakivikartta voi antaa jonkinlaisen kuvan kalmiston levinnästä tai pikemminkin sen ydinalueen koosta, mutta on selvää, että kaikkia hautauksia ei ole merkitty hautakivin. Osa kivistä on luultavasti kaatuneina jäänyt myös humuksen alle piiloon, osa on joutunut pois paikaltaan jo kalmiston käyttöaikana uusia hautauksia tehtäessä.

Jonkin verran osviittaa voivat antaa myös maastossa näkyvien anomalioiden, hautapainanteiden, kivikehien ja kivirivien sekä luonnollisesti korkeuskäyrien kartoittaminen. Vuoden 2002 kaivauksilla aloitettiin kivirivien kartoitusta alueen etelä- ja lounaisosissa. Rivit ovat mitä ilmeisimmin syntyneet kaivettaessa hautakuoppia ja nostettaessa kuopasta kiviä ylös haudan reunalle. Aikoinaan hautakuoppia täytettäessä näyttäisi olleen tapana peittää kuoppa ensin hiekalla ja kasata kivet melko pinnalle. Osa on voitu asetella tarkoituksellisesti kehämäiseen muotoon täytetyn haudan ympärille. Kartoituksessa ilmeni, että koeojan 1 lounaispuolella kivirivit jatkuvat enää joitakin metrejä, ojan eteläpuolella noin yhdeksän metriä. Kivirivien loppumista voisi tällä suunnalla hypoteettisesti pitää kalmiston raja-alueena.

Turussa 27.4.2003

Hanna-Maria Pellinen

Hanna-Maria Pellinen

LIITE 1

Uukuniemi Papinniemi 2002

Kuvat H.-M. Pellinen

Diat

- 326: 1 Koeoja 1, taso 1, koillisesta
 326: 2 ” ” , lounaasta
 326: 3 ” , taso 2, koillisesta
 326: 4 ” ” , lounaasta
 326: 5 ” , ” , pieni kivirivi (tästä syvemällä haudan 9 pohj. reuna), etelästä
 326: 6 ” , taso 3, koillisesta
 326: 7 ” ” , lounaasta
 326: 8 ” ” , kiviä ringissä (tästä syvemällä haudan 9 kallo), kaakosta
 326: 9 ” , taso 4, koillisesta
 326: 10 ” ” , lounaasta
 326: 11 ” , taso 5, koillisesta
 326: 12 ” ” , lounaasta
 326: 13 ” , taso 6, koillispää, länsilounaasta
 326: 14 ” ” ” , kaakosta
 326: 15 ” , taso 7, koillisesta
 326: 16 ” ” , lounaasta
 326: 17 Koeoja 2, taso 1, kaakosta
 326: 18 ” ” , luoteesta
 326: 19 Koeoja 1, taso 8, koillisesta
 326: 20 Koeojalla 1, työkuva, Anne-Mari Lahtinen piirtää, idästä
 326: 21 Koeoja 2, taso 2, kaakosta
 326: 22 ” ” , luoteesta
 326: 23 ” ” , luoteispään kiveys, kaakosta
 326: 24 Koeoja 2, työkuva, idästä
 326: 25 Koeoja 1, taso 9, koillisesta
 326: 26 ” ” , lounaasta
 326: 27 ” ” , kaakkoisprofiili, $x=539$, $y=137-138.50$, luoteesta
 326: 28 ” ” ” , $x=539$, $y=140-141$, luoteesta
 326: 29 Koeoja 2, taso 3, kaakosta
 326: 30 ” ” , luoteesta
 326: 31 ” ” , kiveys ja likamaa, $x=558.50-559.50$, $y=151-152$, lounaasta
 326: 32 ” ” ” , $x=556.50-557.50$, $y=151-152$, koillisesta
 326: 33 ” ” , punertava hiekka, $x=556.50-557.50$, $y=151-152$, koillisesta
 326: 34 ” ” , luoteesta
 326: 35 Koeoja 1, taso 10, hauta 9, itäpuoli, eteläkaakosta
 326: 36 ” ” ” , kalloa näkyvissä, idästä
 326: 37 ” ” ” ”
 326: 38 ” ” ” , idästä
 326: 39 Koeoja 2, taso 5, kaakosta

- 326: 40 ” ” , luoteesta
 326: 41 Koeoja 1, taso 10, hauta 10 (jalat), koillisesta
 326: 42 Koeoja 2, taso 6, luoteesta
 326: 43 Koeoja 2, taso 7, luoteesta
 326: 44 ” ” , luoteispään likamaa, kaakosta
 326: 45 Koeoja 1, työkuva, hautaa 9 kaivetaan ,kaakosta
 326: 46 Koeojan 2 ja koillislaajennuksen välinen profiili, lounaasta
 326: 47 ” ”
 326: 48 Koeoja 2, koillislaajennus, taso 1, luoteesta
 326: 49 Koeoja 1, taso11, hauta 9, itäpuoli, itäkoillisesta
 326: 50 ” ” ” , länsipuoli, idästä
 326: 51 ” ” ” , kallo, itäkaakosta
 326: 52 ” ” ” , koillisesta
 326: 53 Koeoja 2, koillislaajennus, taso2, kaakosta
 326: 54 Koeoja 2, taso 8, luoteesta
 326: 55 ” , koillislaajennus, taso 3, kaakosta
 326: 56 Koeoja 1 ja hauta 9 pohjaan kaivettuna, koillisesta
 326: 57 Koeoja 2, koillislaajennus, taso 4, kaakosta
 326: 58 ” , lounaislaajennus, taso 1, kaakosta
 326: 59 ” , taso9, luoteesta
 326: 60 ” , lounaislaajennus, taso2, kaakosta
 326: 61 ” , koillislaajennus, taso 5, kaakosta
 326: 62 ” , lounaislaajennus, taso 3, kaakosta
 326: 63 ” , koillislaajennus, taso 6,kaakosta
 326: 64 ” , lounaislaajennus, taso 4, kaakosta
 326: 65 ” ” , taso 5, kaakosta
 326: 66 ” , koillislaajennus, taso 7, kaakosta
 326: 67 ” ” ” , mahdollinen hautakivi,lounaasta
 326: 68 ” , lounaislaajennus, taso 6, kaakosta
 326: 69 ” ” , taso 7, kaakosta
 326: 70a ” , koillislaajennus, taso 8, kaakosta
 326: 70b ” ” ” , pohjoisnurkka, hauta 11 , kalloa, kaakosta

 326: 71 ” ” , taso 9, kaakosta
 326: 72 ” , taso 9, luoteispuolella näkyy länsi-itä –suuntainen likamaa, kaakosta
 326: 73 ” ” , koillislaajennuksen pohjoisnurkka, hauta 11, etelästä
 326: 74 Koeoja 2, koillislaajennus, taso 10, hauta 11 korkeammalla tasolla, kaakosta
 326: 75 ” , taso 10, haudan 12 hautakuvio, luoteesta
 326: 76 ” ” , haudan 13 hautakuvio, luoteesta
 326: 77 ” , taso 11, haudan 12 hautakuvio, idästä
 326: 78 ” ” , haudan 13 hautakuvio, kaakosta
 326: 79 ” , taso 12, hauta 12 tulee esiin, arkun reunat ja kalloa, lännestä
 326: 80 ” ” , hautaläikkä 13, kaakosta
 326: 81 ” ” , hauta 12 , idästä
 326: 82. ” ,hauta 12, idästä
 326: 83 ” ,hauta 12, länsipuoli, idästä

- 326: 84 ” ,hauta 13 tulee esille n. 170 cm syvyydestä, lännestä
326: 85 ” ,työkuva, hautoja 12 ja 13 kaivetaan ja piirretään, koillisesta
326: 86 ” ” ” , etelästä
326: 87 ” , hauta 12, idästä
326: 88 ” , hauta 13, etelästä
326: 89 ” , hauta 13, lounaasta
326: 90 ” ” , länsipuoli, lounaasta
326: 91 ” ” , itäpuoli, lounaasta
326: 92 ” ” , kallo, idästä
326: 93 ” , hauta 12, länsipuoli, idästä
326: 94 ” ” , itäpuoli, idästä
326: 95 ” ” , ylävartalo, idästä
326: 96 ” ” , kallo, idästä
326: 97 ” ” , koillisesta

Filmi 2

- 24152-24153 Koeoja 2, taso 2, kaakosta
 24154 Koeojan 2 luoteispään kiveys, taso 2, kaakosta
 24155-24158 ” ” ” , luoteesta
 24159 Koeoja 2, työkuva, ojaa kaivetaan, idästä
 24160 Koeoja 1, työkuva, Anne-Mari Lahtinen piirtää, koillisesta
 24161 Koeoja 1, taso 9, koillisesta
 24162 ” ” , lounaasta
 24163 ” ” , kaakkoisprofiili, $x=539, y=137-139$, luoteesta
 24164 ” ” ” , $x=539, y=140-142$, luoteesta
 24165 ” ” ” , $x=539, y=140-141$, luoteesta
 24166 ” ” ” ” ” ” ”
 24167 Koeoja 2, taso 3, kaakosta
 24168 ” ” , luoteesta
 24169 ” ” , kiveys ja likamaa, $x=558.50-559.50, y=151-152$, lounaasta
 24170 ” ” ” , $x=556.50-557.50, y=151-152$, koillisesta
 24171 ” ” , taso 4, kaakosta
 24172 ” ” ”
 24173 ” ” , punertava hiekka, $x=556.50-557.50, y=151-152$, idästä
 24174 ” ” , likamaa, $x=558.50-559.50, y=151-152$, lännestä
 24175 ” ” ” ” ” ” ”
 24176 ” ” , luoteesta
 24177 ” ” ”
 24178 Koeoja 1, taso 10, hauta 9, idästä
 24179 ” ” ” , kaakosta
 24180 ” ” ” ”
 24181 ” ” ” , kalloa näkyvissä, idästä
 24182 ” ” ” ”
 24183 ” ” ” , idästä
 24184 Koeoja 2, taso 5, kaakosta
 24185 ” ” , luoteesta
 24186 Koeoja 1, taso 10, hauta 10 (jalat), kaakosta
 24187 Koeoja 2, taso 6, kaakosta
 24188 ” ” ” ”

Filmi 3

- 24189 Koeoja 2, taso 7, luoteispään likamaa , kaakosta (kuva pimeä)
 24190 ” ” , kaakosta
 24191 ” ” , luoteesta
 24192 ” ” , luoteispään likamaa, kaakosta
 24193 Koeoja 1, työkuva, hautaa 9 kaivetaan, kaakosta
 24194 Koeoja 2, kaakkoislaajennus, taso 1, kaakosta
 24195 Koeojan 2 ja kaakkoislaajennuksen välinen profiili, lounaasta
 24196 Koeoja 1, taso11, hauta 9, koillisesta
 24197 ” ” ” , idästä

- 24198 ” ” ” , itäkoillisesta
 24199 ” ” , haudan 9 jalkopää eli itäpuoli, itäkoillisesta
 24200 ” ” , haudan 9 yläosa eli länsipuoli, idästä
 24201 ” ” , hauta 9, kallo, kaakosta
 24202 Koeoja 2, kaakkoislaajennus, taso2
 24203 ” , taso 8, kaakosta
 24204 ” ” , luoteispään likamaa , lounaasta
 24205 ” ” , luoteesta
 24206 ” , kaakkoislaajennus, taso 3 kaakosta
 24207 Koeoja 1 pohjaan kaivettuna, koillisesta
 24208 Koeoja 2, kaakkoislaajennus, taso 4, kaakosta
 24209 ” , luoteislaajennus, taso 1, kaakosta
 24210 ” , taso 9, kaakosta
 24211 ” ” , luoteesta
 24212 ” , luoteislaajennus, taso2, kaakosta
 24213 ” , kaakkoislaajennus, taso 5, kaakosta
 24214 ” , luoteislaajennus, taso 3, kaakosta
 24215 ” , kaakkoislaajennus, taso 6,kaakosta
 24216 ” , luoteislaajennus, taso 4, kaakosta
 24217 ” ” , taso 5, kaakosta
 24218 ” , kaakkoislaajennus, taso 7, kaakosta
 24219 ” ” ” , mahdollinen hautakivi,lounaasta
 24220 ” , luoteislaajennus, taso 6, kaakosta
 24221 ” ” , taso 7, kaakosta
 24222 ” , kaakkoislaajennus, taso 8, kaakosta
 24223 ” ” ” , pohjoisnurkka, hauta 11 , kaakosta
 24224 ” ” ” ”

Filmi 4

- 24225 Koeoja 2, kaakkoislaajennus, taso 9, kaakosta
 24226 ” , luoteislaajennus, taso 9, kaakosta
 24227 ” , taso 9, kaakosta
 24228 ” ” ”
 24229 ” ” , luoteesta
 24230 ” ” , kaakkoislaajennus, taso 9, hauta 11, etelästä
 24231 ” , taso 10, haudan 12 hautakuvio näkyy nyt selvästi, kaakosta
 24232 ” ” , kaakkoislaajennusta, hauta 11 tasossa 9, vas.hauta 12, kaakosta
 24233 ” ” , hautojen 12 ja 13 hautakuviot, kaakosta
 24234 ” ” ” , luoteesta
 24235 ” ” , haudan 12 hautakuvio, luoteesta
 24236 ” ” , haudan 13 hautakuvio, luoteesta
 24237 ” , taso 11, haudan 12 hautakuvio, idästä
 24238 ” ” , haudan 13 hautakuvio, kaakosta
 24239 ” , taso 12, hauta 12 tulee esiin, arkun reunat ja pää, idästä
 24240 ” ” ” ” , lännestä

- 24241 ” ” ” ” , länsiosa, idästä
 24242 ” ” , haudan 13 hautakuvio, kaakosta
 24243 ” , taso 13, hauta 12 , arkku alkaa näkyä, idästä
 24244 ” ” , oik. hauta 12 ja vas. haudan 13 hautakuvio, idästä
 24245 ” , taso 13b, hauta 12, idästä
 24246 ” ” ” , lännestä
 24247 ” ” , haudan 12 länsipuoli, lännestä
 24248 ” ” ” , idästä
 24249 ” , hauta 13 tulee esille n. 170 cm syvyydestä, idästä
 24250 ” ” , lännestä
 24251 ” , työkuva, Essi Tulonen (vas.) ja Anu Kinnunen kaivavat hautaa 12, koillisesta
 24252 ” , työkuva, hautoja 12 ja 13 kaivetaan, ylh., idästä
 24253 ” , työkuva, Akuliina Aartolahti (vas.) ja Piritta Häkälä askartelevat, idästä
 24254 ” , hauta 12, idästä
 24255 ” , hauta 12, idästä
 24256 ” , hauta13, lounaasta
 24257 ” , hauta 13, ylävartalo, etelästä
 24258 ” , hauta 13, jalkopää, ”
 24259 ” , hauta 13, kallo, idästä
 24260 ” , hauta 13, ylh., idästä

Filmi 5

- 24261 Koeoja 2, taso 14, hauta 12, ylh., lännestä (huonommin rajattu)
 24263 ” ” , hauta 12, ylh., lännestä
 24264 ” ” , hauta 13, ylh. idästä
 24265 ” ” , hauta 12, ylävartaloa, ylh. idästä
 24266 ” ” , hauta 12, kallo, huonosti rajattu kuva
 24267 ” ” , hauta 12, jalkopää, lounaasta
 24268 Epäonnistunut kuva haudan 12 vierustan lahonneesta juuresta
 24269 Koeoja 2, taso 14, hauta 12, kallo, idästä
 24270 Koeoja 2, haudat pohjaan kaivettuina, kaakosta
 24271 Koeoja 2, haudat pohjaan kaivettuina, etelästä
 24272 Työkuva, koeojan 2 reunoja katetaan muovilla, kaakosta
 24273 Vas.Essi Tulonen, oik. Akuliina Aartolahti, kaakosta
 24274 Ryhmäkuva, oikealta Stanislav Belsky, Essi Tulonen, Anu Kinnunen, Anna Väänänen, Akuliina Aartolahti, Piritta Häkälä, edessä Anne-Mari Lahtinen, idästä
 24275 Koekuoppa3, pohjataso, koillisesta
 24276 Koekuopan 3 etelänurkka, pohjatasoa, koillisesta
 24277 Haudan 1 rekonstruktio, kaakosta
 24278 Koeoja 2 laajennuksineen täytettynä ja rekonstruoituna, idästä
 24279 ” ” , kaakosta
 24280 Haudan 1 rekonstruktio, lännestä

LIITE 3

Uukuniemen Papinniemi 2002

Luettelo kaivauksilla otetuista puu- ja maanäytteistä

PUUNÄYTTEET

1/2002

2 kpl, paino 4.9 ja 6.4 g
arkun pohjoisreunaa haudasta 10
 $x = 539.92$, $y = 138.85$, $z = 95.89$ m mpy, 10. krs.

2/2002

1 kpl, paino 5.1 g
haudasta 11, kallon luiden koillispuolelta.
 $x = 559.20$, $y = 152.90$, $z = 97.41$ m mpy, 7.krs.

3/2002

1 kpl, paino 0.2 g
haudan 11 pohjoispuolelta, mahdollisesti erillisestä hautauksesta
 $x = 559.40-45$, $y = 152.95-99$, $z = 97.47$ m mpy, 7.krs.

4/2002

1 kpl, paino 114.9 g
haudasta 12, arkun itäpäästä
 $x = 557.70-85$, $y = 152.25-35$, $z = 96.85-91$ m mpy, 13. krs.

5/2002

1 kpl, paino 36.5g
haudasta 12, arkun kantta, kallon vierestä ja ylävartalon päältä
 $x = 558.50-85$, $y = 151.70-85$, $z = 96.84$ m mpy, 13. krs.

6/2002

1 kpl, paino 0.5 g

haudan 13 yläpuolelta, n. 20 cm arkun laitojen yläpuolelta
x=557.87, y=150.52, z=96.97 m mpy, 10. krs.

MAANÄYTTEET

1/2002

1 kpl, paino 1099.4 g

haudasta 12, vatsan kohdalta ja lonkkaluiden välistä
x = 558.70-99, y = 151.60-75, z = 96.79 m mpy, 14. krs.

2/2002

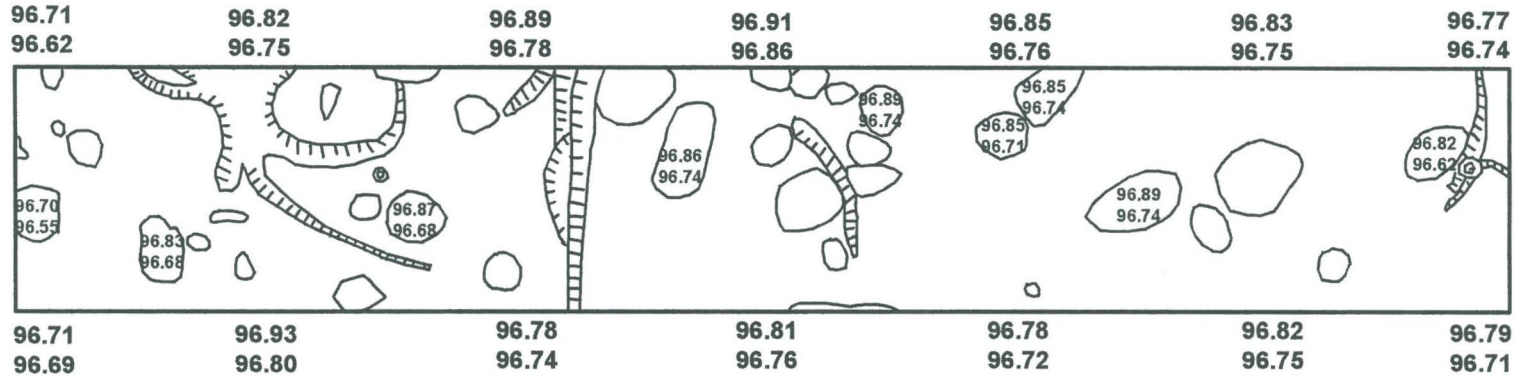
1 kpl, paino 780 g

haudasta 12, jalkopäästä, vertailunäyte näytteelle 1
x = 557.80-99, y = 152.00-20, z = 96.74 m mpy, 14. krs.

LIITE 4

Kopiot kaivauskartoista
Kartat on pienennetty A3 -koosta A4-kokoon

136 137 138 139 140 141 142

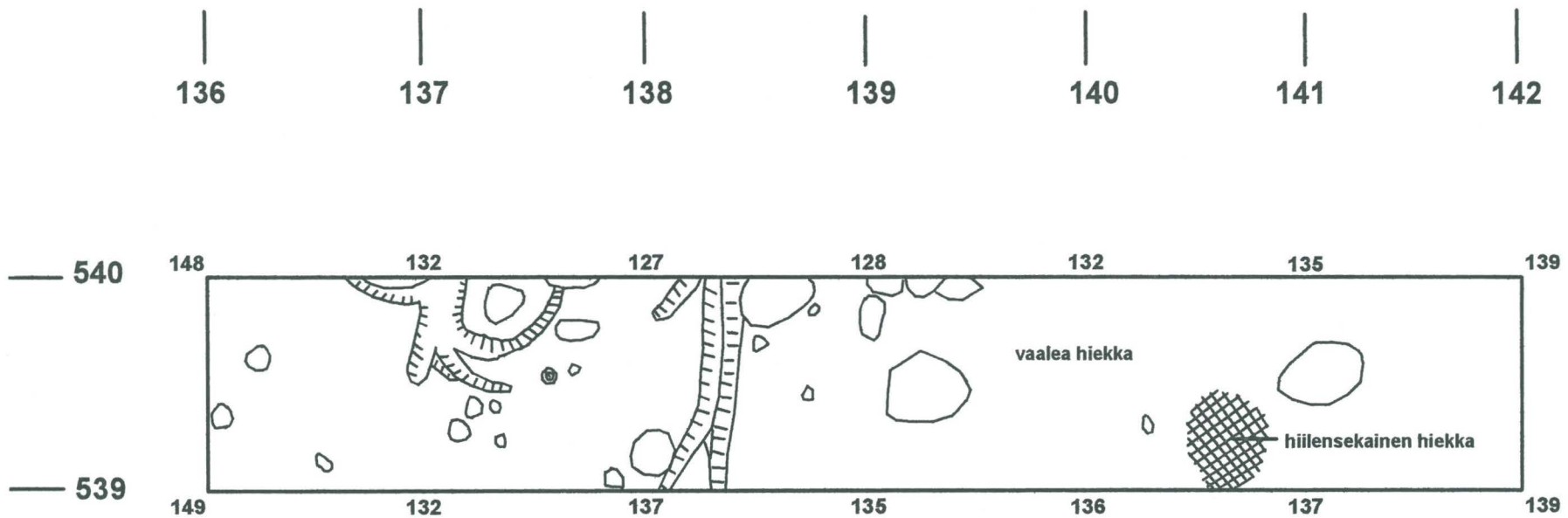

540 —

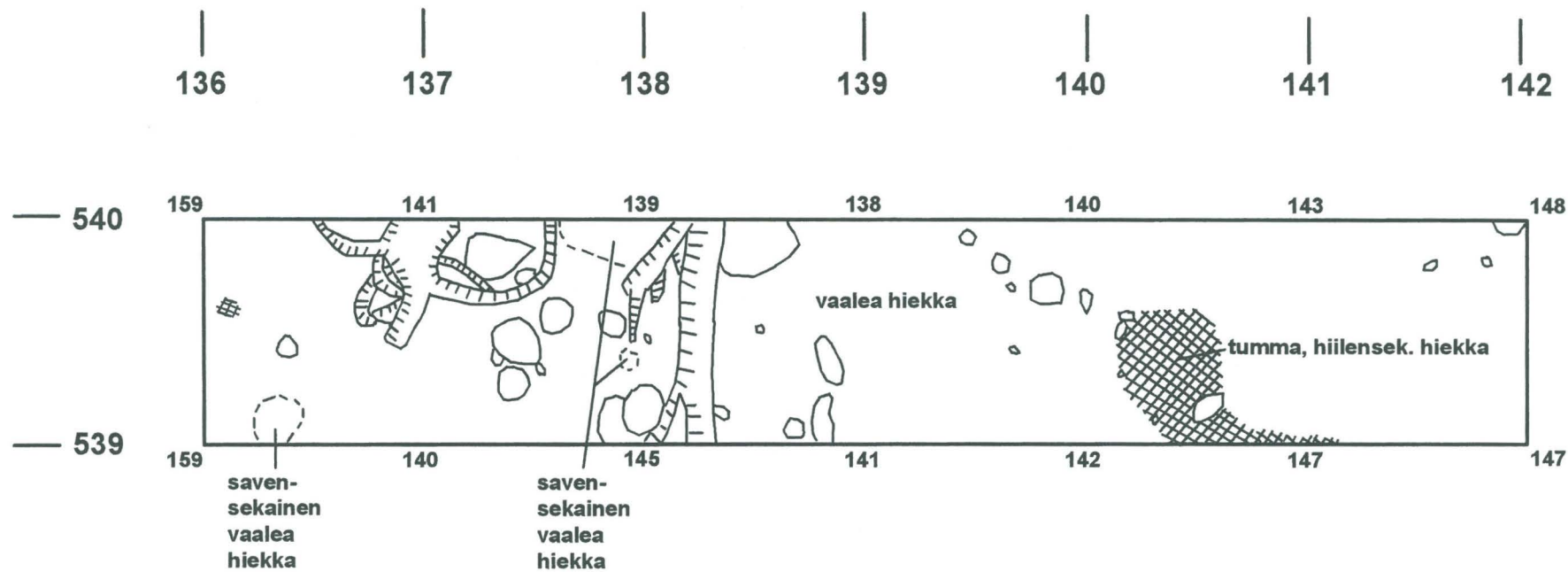
539 —

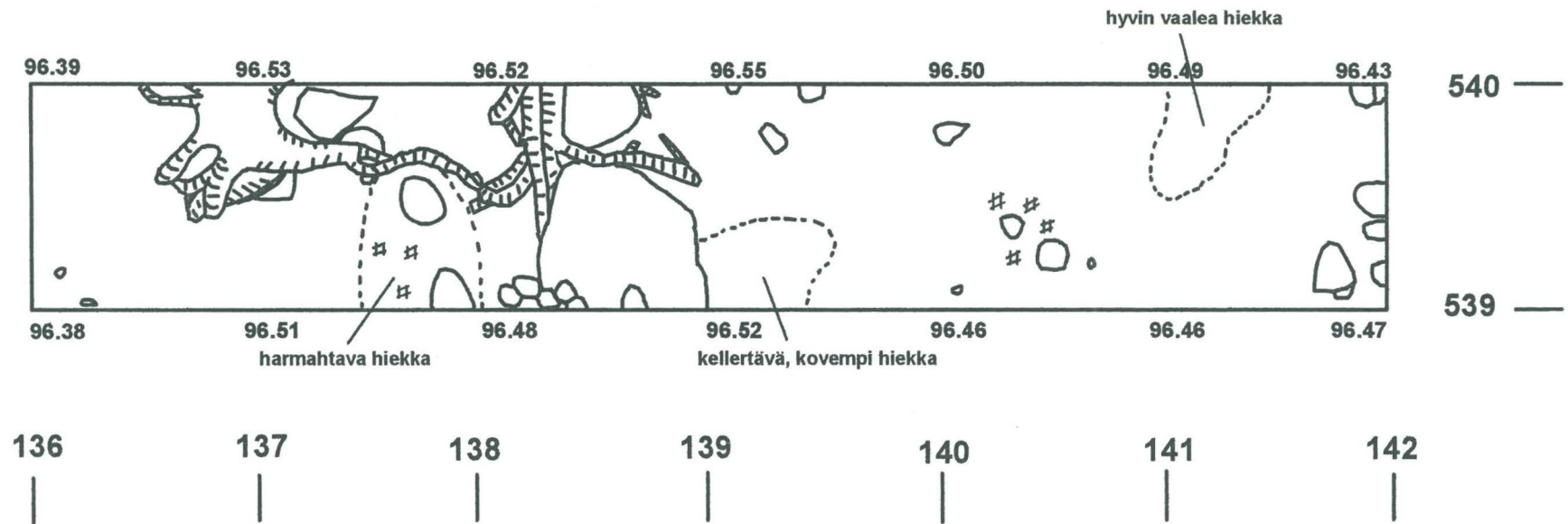
Kartta 1
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 1
Pintavaaitus ja taso 1
Korkeudet absol. m mpy
Mk. 1:20
Piirt. Anne-Mari Lahtinen

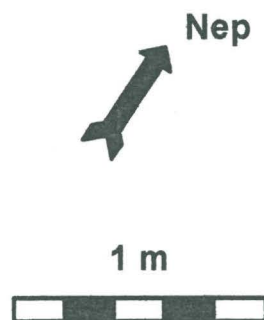
Kartta 2
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 1
Taso 2
Mk. 1:20
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. Anne-Mari Lahtinen ja
H.-M. Pellinen

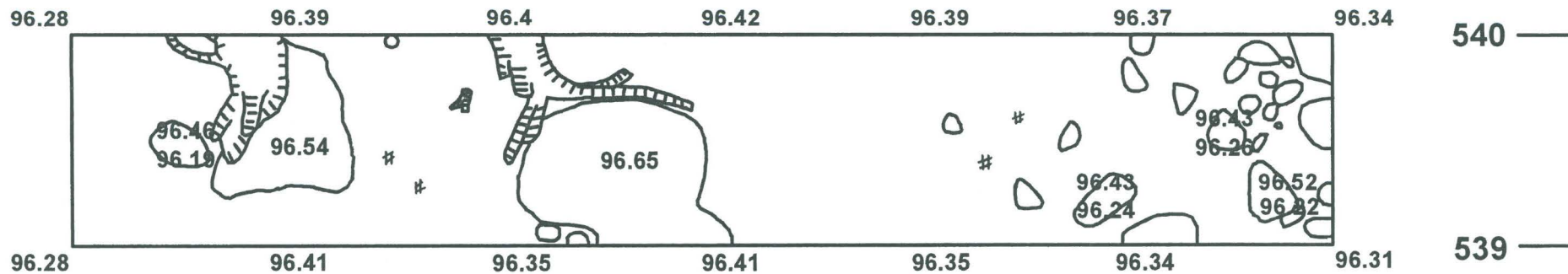
Kartta 3
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 1
 Taso 3
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

- vaalea hiekka
- kivi
- juuri
- hiili

Kartta 4
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 1
 Taso 4
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

136

137

138

139

140

141

142

 vaalea hiekka

 kivi

 juuri

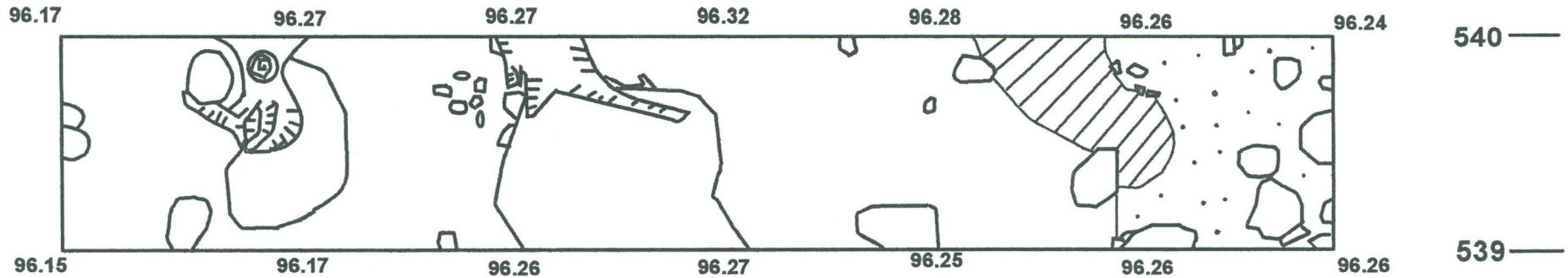
 hiili

1m

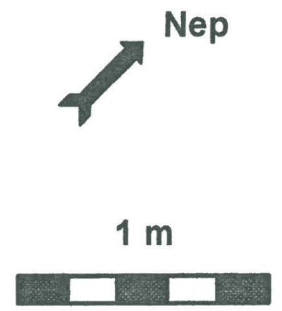

Kartta 5
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeja 1
 Taso 5
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

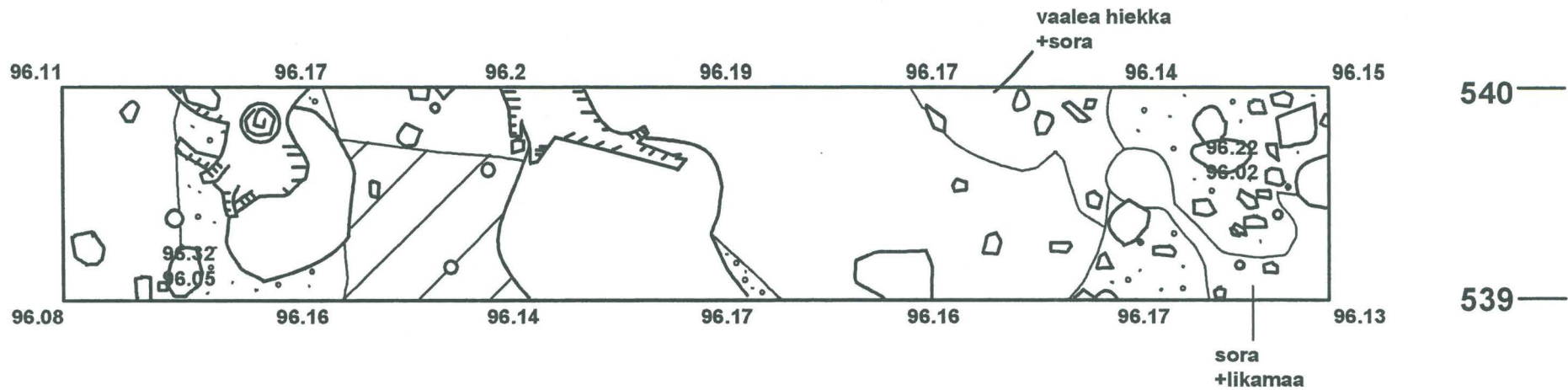

136 137 138 139 140 141 142

- vaalea hiekka
- kivi
- juuri
- likamaa
- punainen hiekka ja sora

Kartta 6
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 1
 Taso 6
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

136

137

138

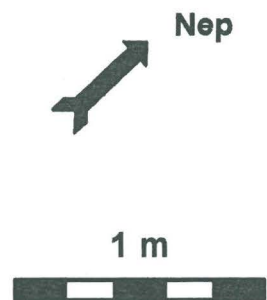
139

140

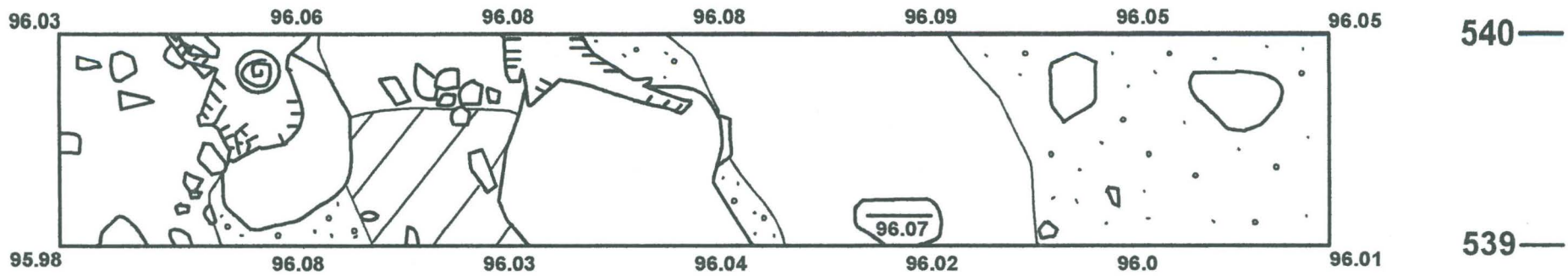
141

142

- vaalea hiekka
- kivi
- juuri
- vaalea likamaa
- punainen hiekka ja sora

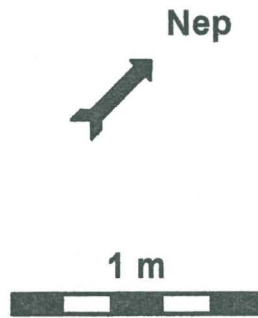

Kartta 7
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 1
 Taso 7
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

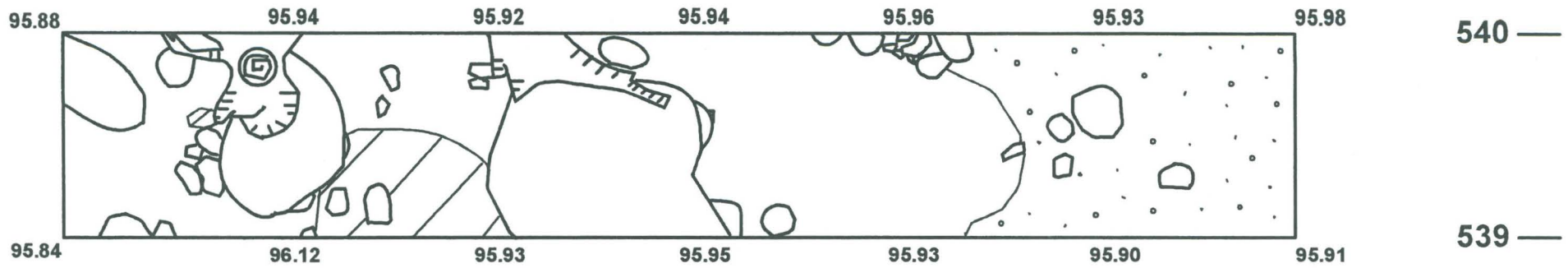

136 137 138 139 140 141 142

- vaalea hiekka
- kivi
- juuri
- vaalea likamaa
- punainen hiekka ja sora

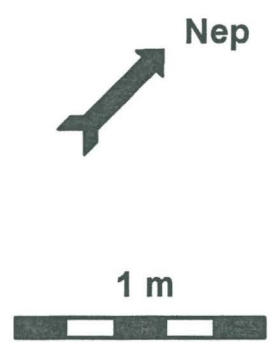

Kartta 8
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 1
Taso 8
Mk. 1:20
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. Anne-Mari Lahtinen

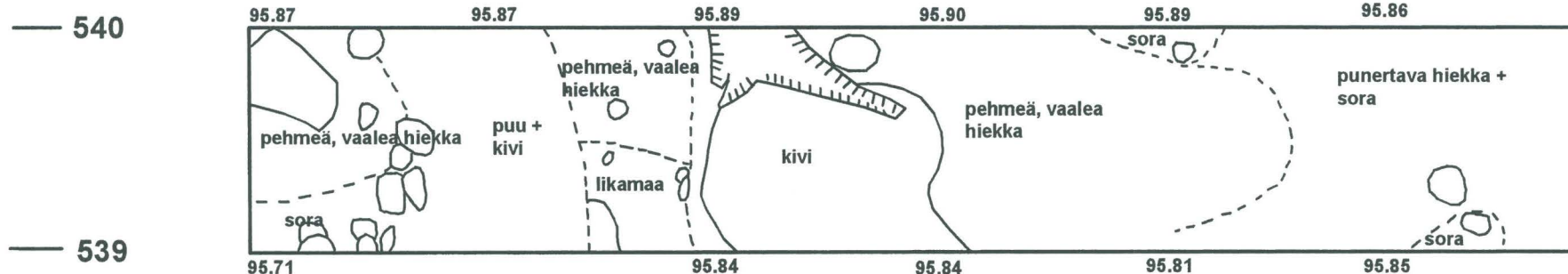
136 137 138 139 140 141 142

- vaalea hiekka
- kivi
- juuri
- vaalea likamaa
- punainen hiekka ja sora

Kartta 9
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 1
 Taso 9
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

136 137 138 139 140 141 142

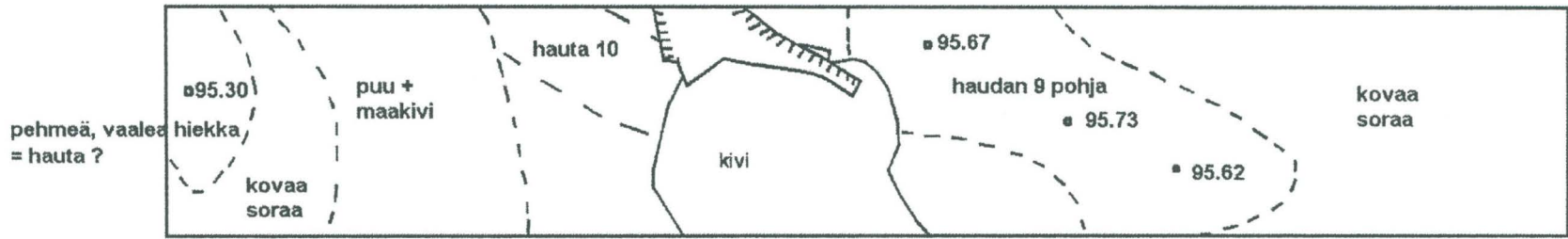
1 m

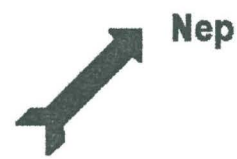
Kartta 10
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 1
Taso 10
Mk. 1:20
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. Anne-Mari Lahtinen ja
H.-M. Pellinen

136 137 138 139 140 141 142

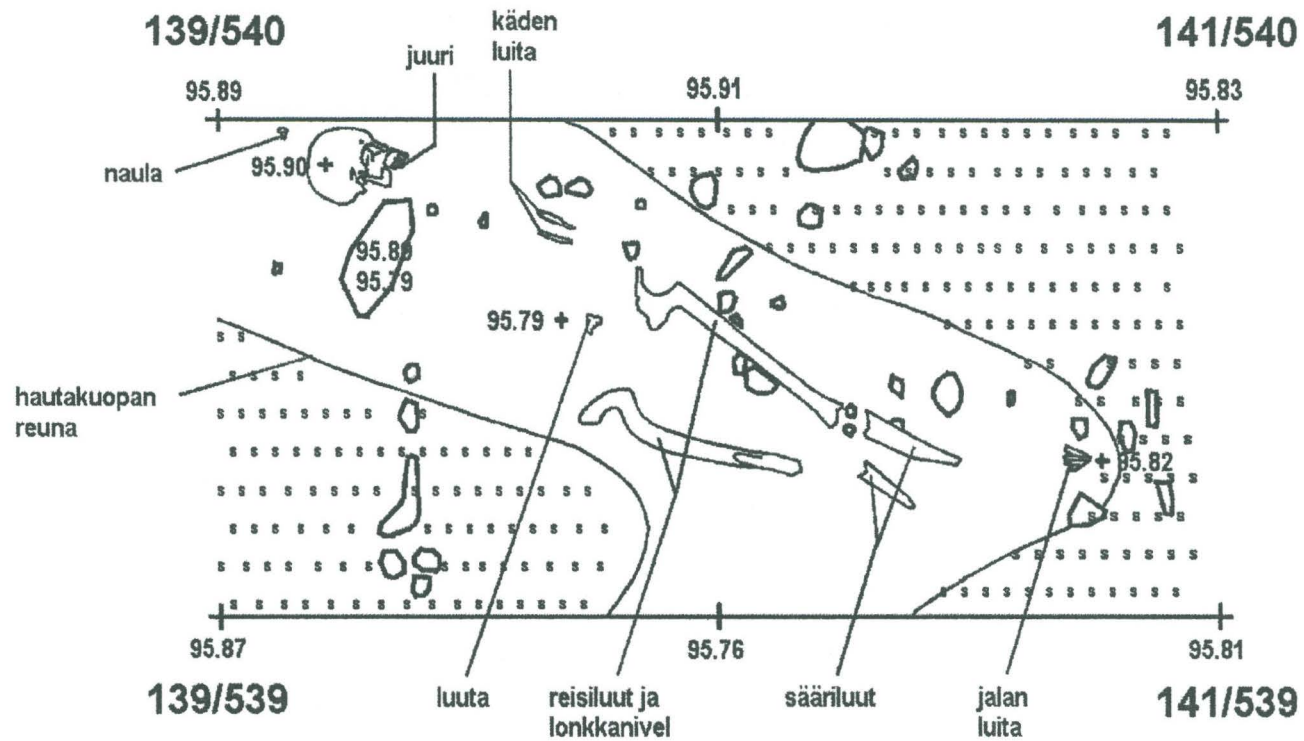
540

539

Kartta 11
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 1
Pohjalukemat
Mk. 1:20
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. Anne-Mari Lahtinen ja
H.-M. Pellinen

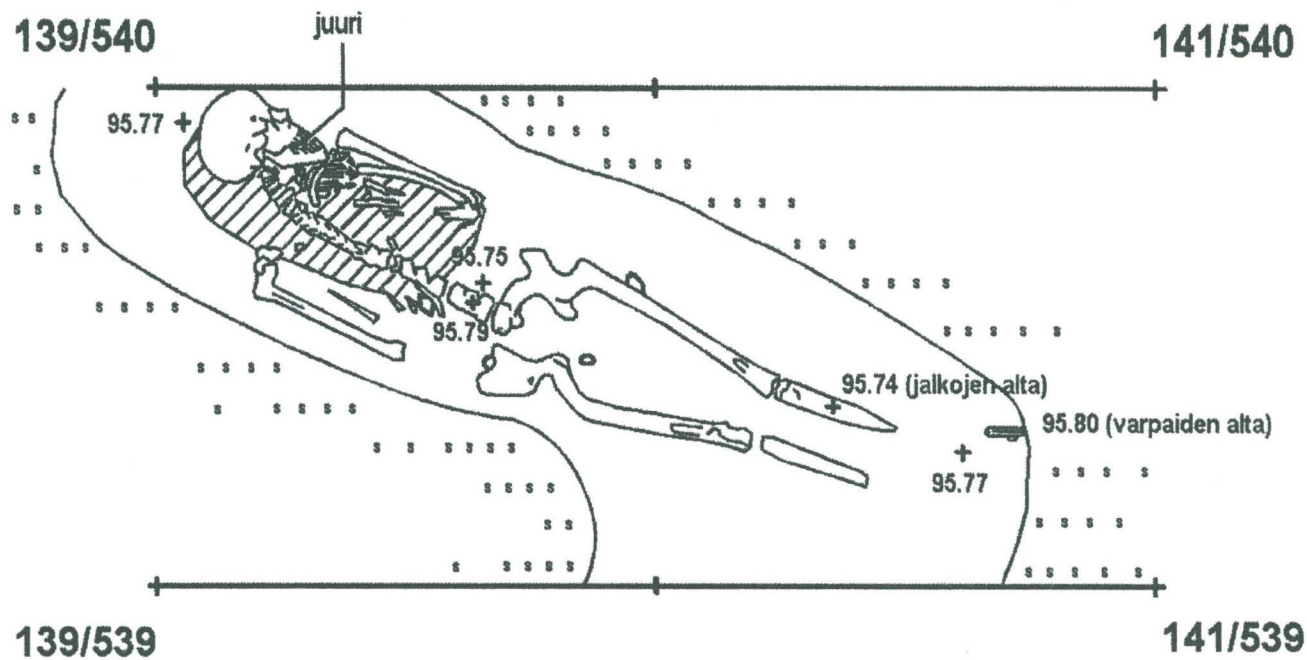

- keltainen hiekka
- kova harmaa siltti
- kivi

 1 m

Kartta 12
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeaja 1
 Hauta 9
 Taso A
 Mk. 1:10
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

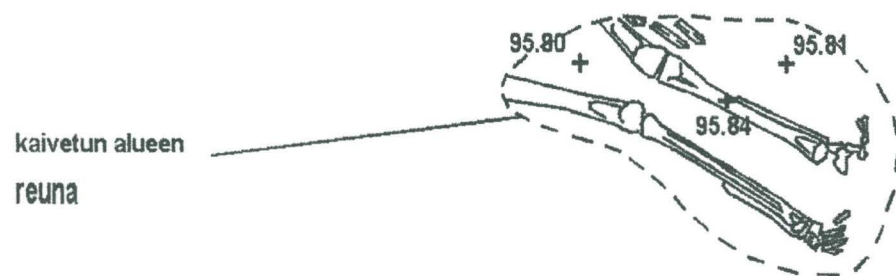
- keltainen hiekka
- kova harmaa siltti
- tumma alue
- kivi

Kartta 13
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 1
 Hauta 9
 Taso B
 Mk. 1:10
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

137/540

139/540

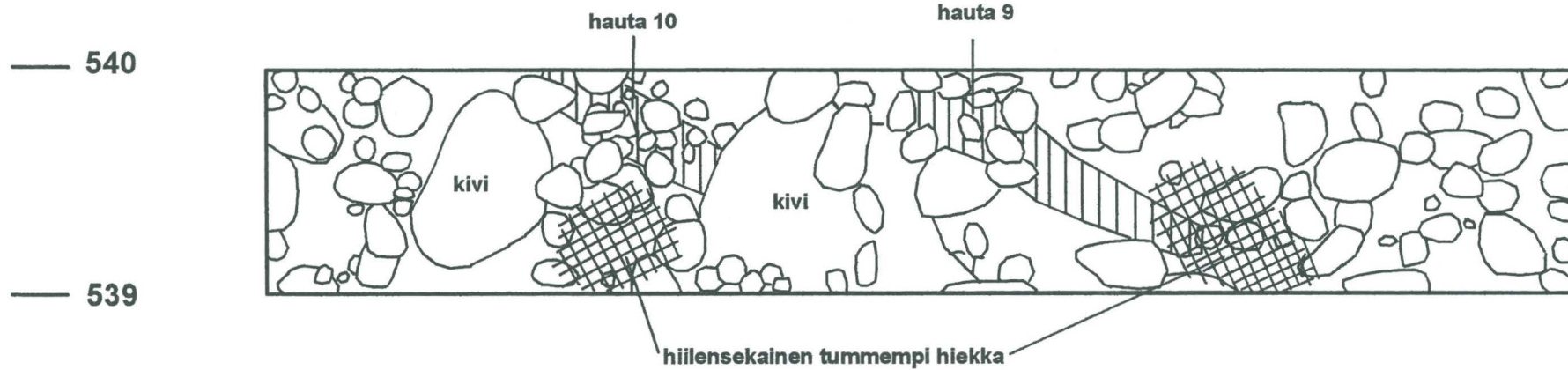
137/539

139/539

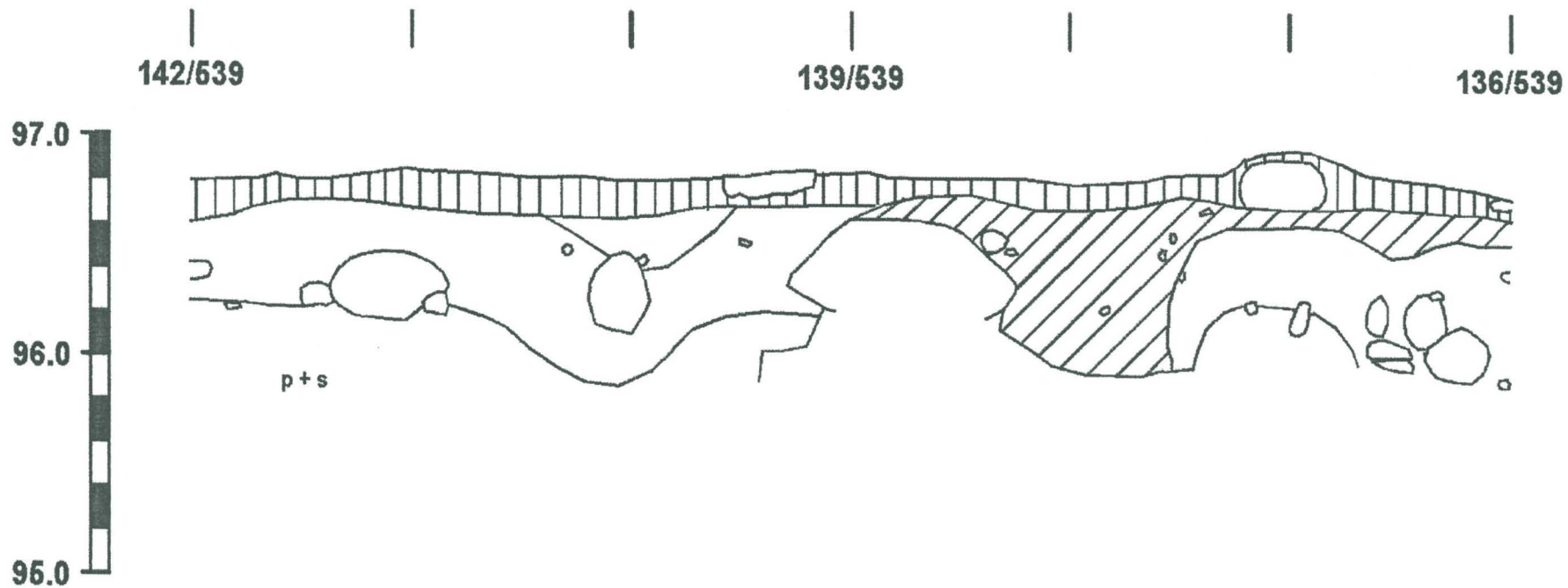

Kartta 14
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeja 1
Hauta 10
Mk. 1:10
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. Anne-Mari Lahtinen

136 137 138 139 140 141 142

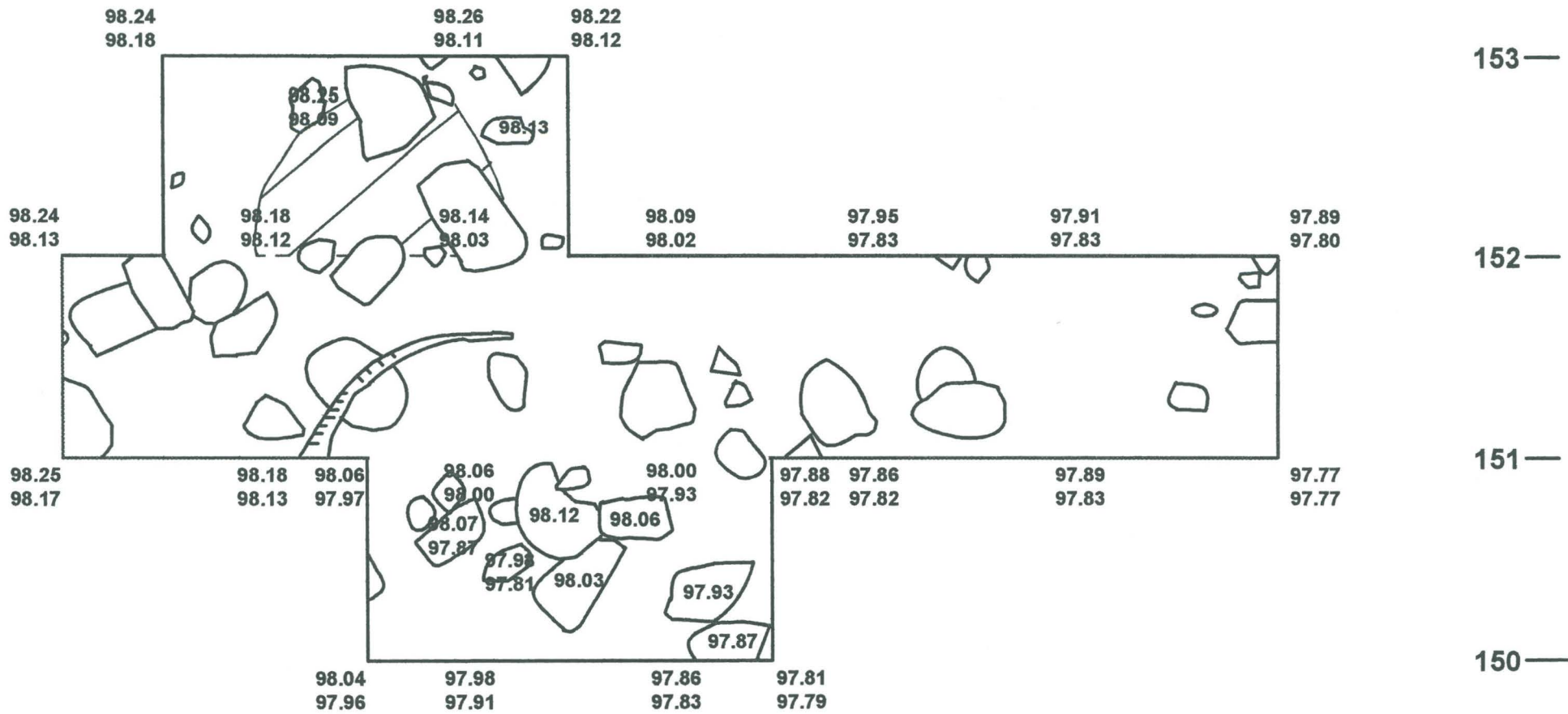

Kartta 15
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 1
Rakennekartta
Mk. 1:20
Piirt. H.-M. Pellinen

- vaalea hiekka
- humus
- harmaa hiekka
- punainen hiekka ja sora
- kivi

Kartta 16
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeja 1
Kaakkoisprofiili
Mk. 1:20
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. Anne-Mari Lahtinen ja
H.-M. Pellinen

560

559

558

557

556

humus

kivi

juuri

vaalea likamaa

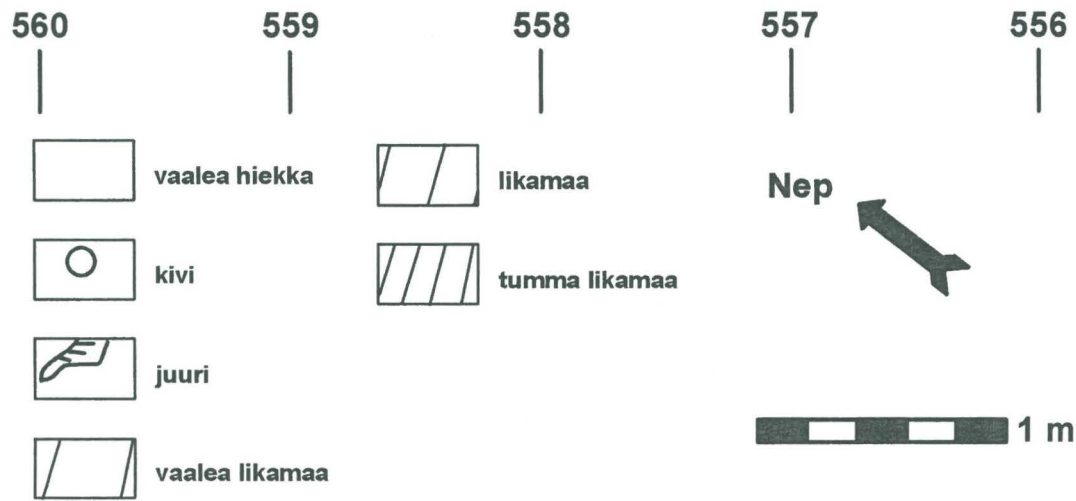
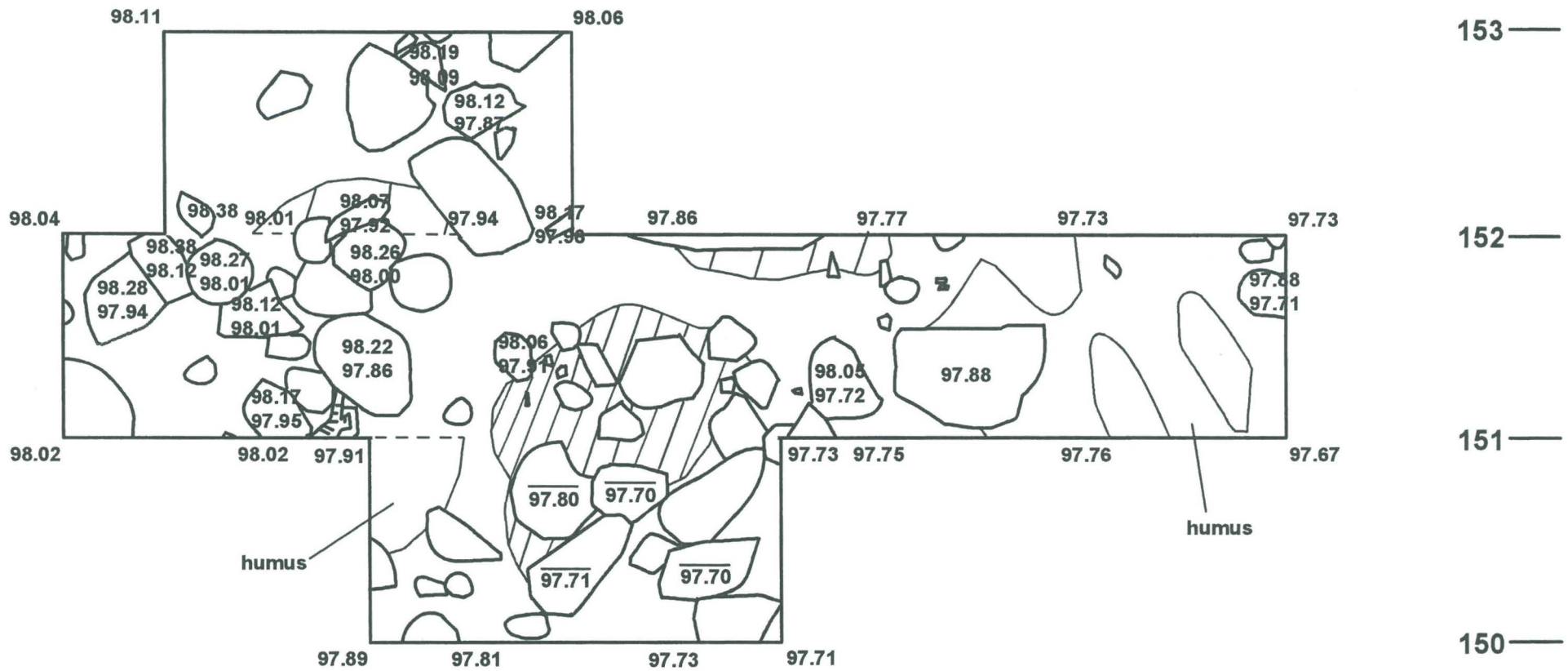

1 m

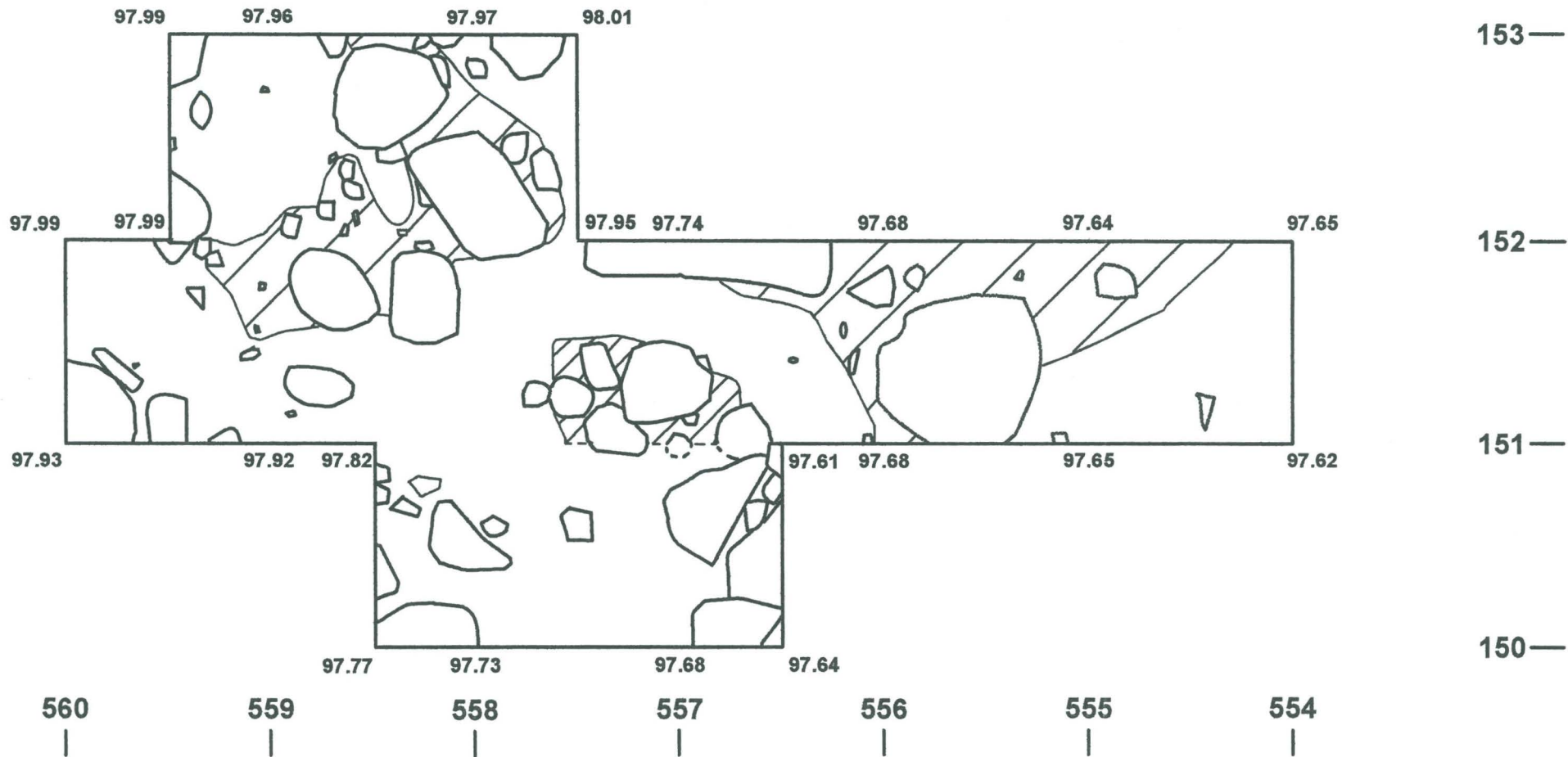
Nep

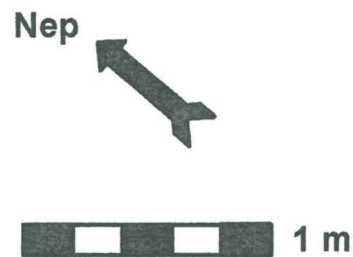
Kartta 17
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 2
 Pintavaaitus ja taso 1
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen ja
 H.-M. Pellinen

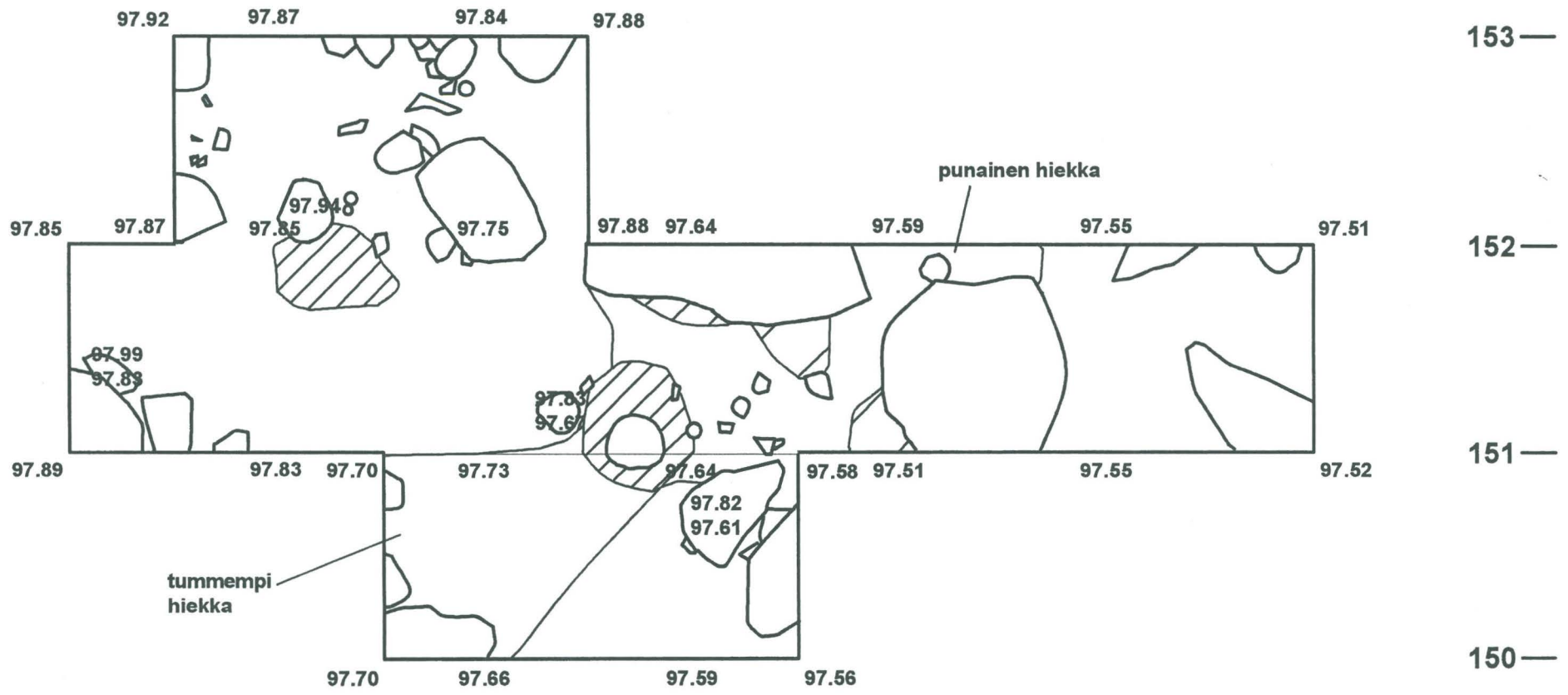
Kartta 18
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeja 2
 Taso 2
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen ja
 H.-M. Pellinen

- vaalea hiekka
- kivi
- juuri
- liikamaa
- tumma liikamaa

Kartta 19
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeja 2
 Taso 3
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

560

559

558

557

556

555

554

vaalea hiekka

likamaa

kivi

tumma likamaa

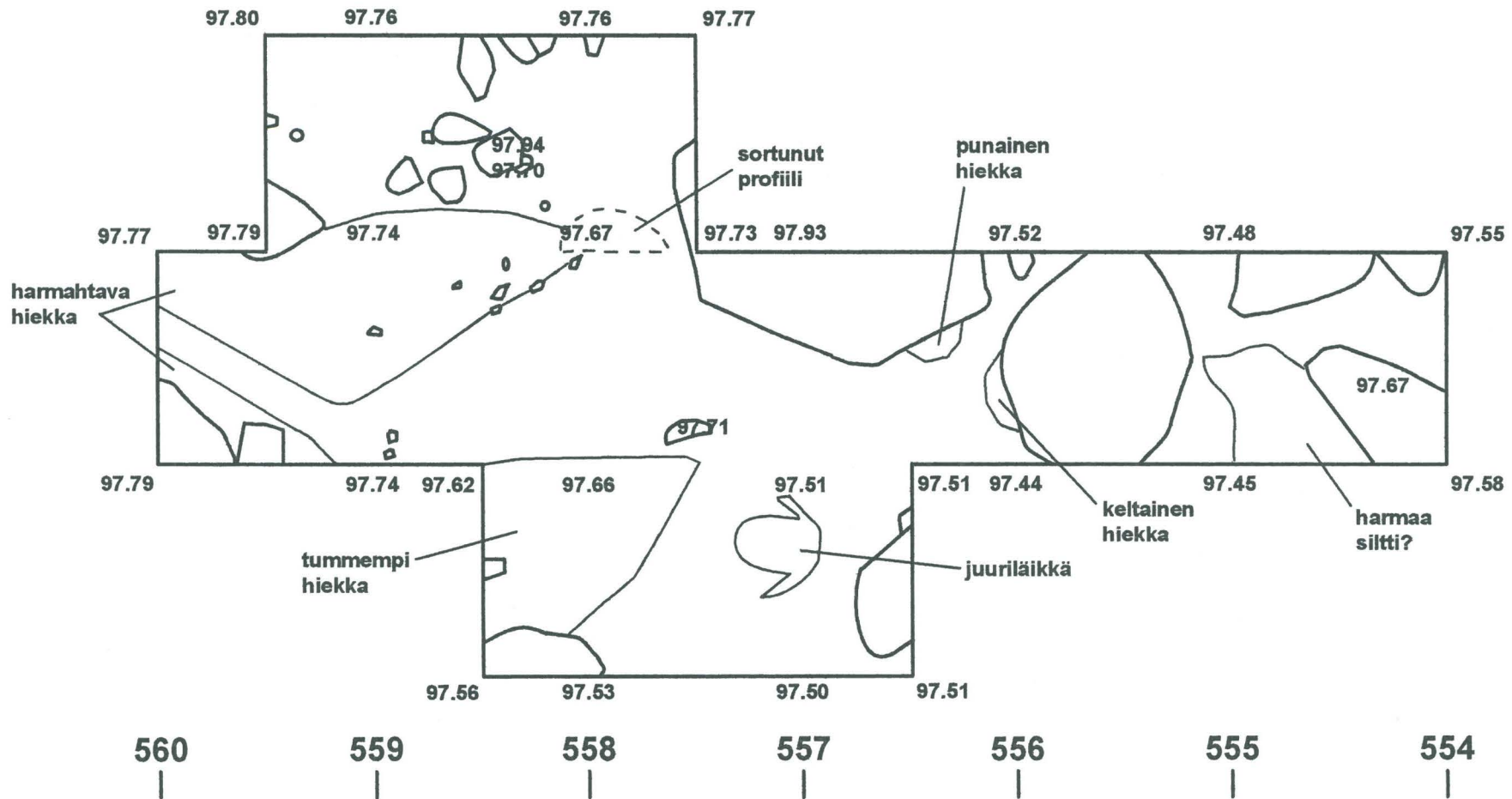
juuri

vaalea likamaa

Kartta 20
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 2
 Taso 4
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

153—

152—

151—

150—

560
|

559
|

558
|

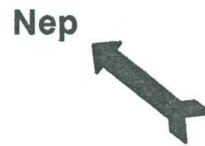
557
|

556
|

555
|

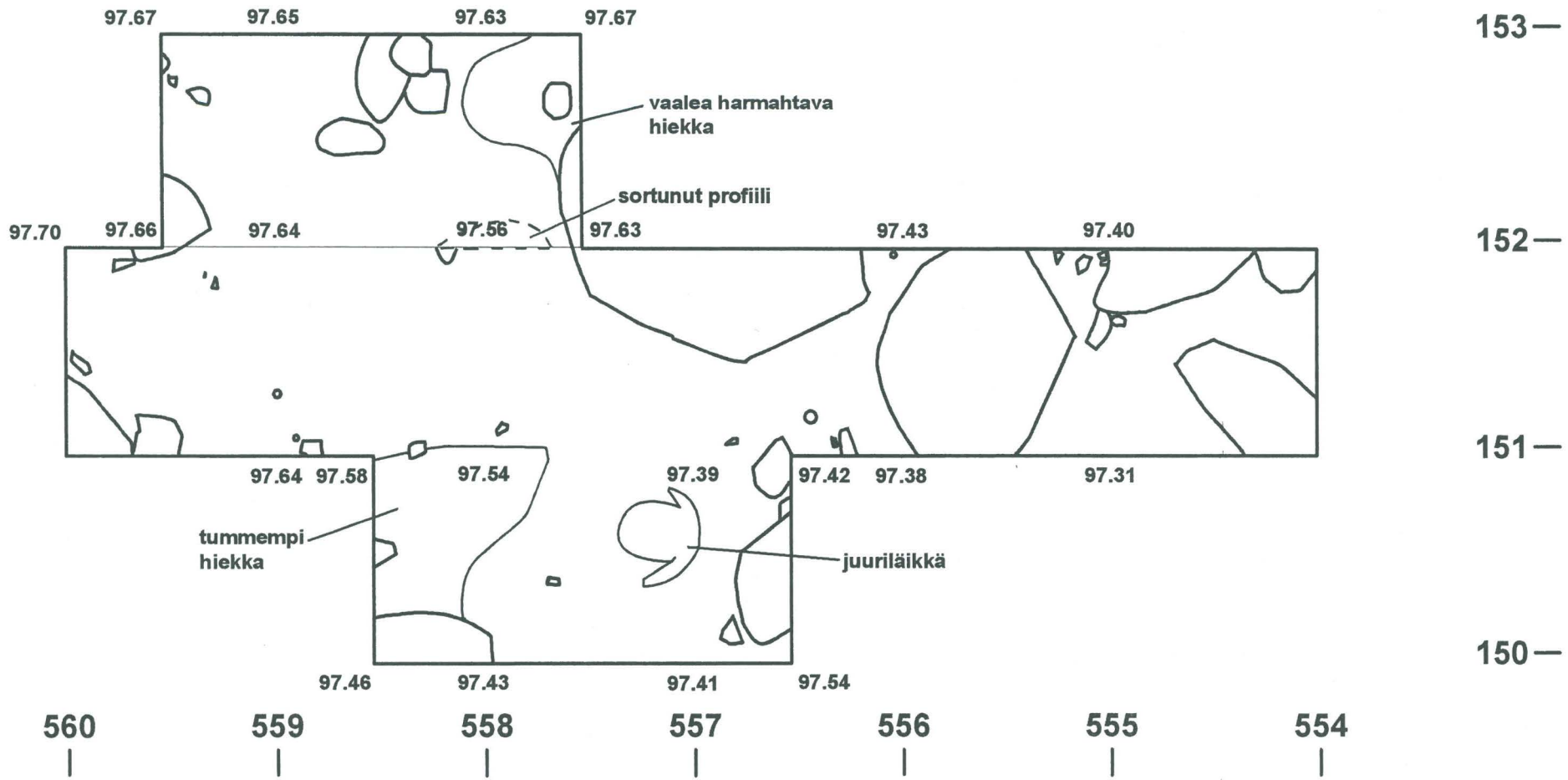
554
|

- vaalea hiekka
- kivi

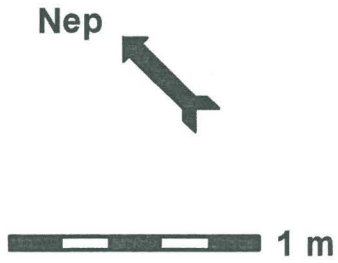

1 m

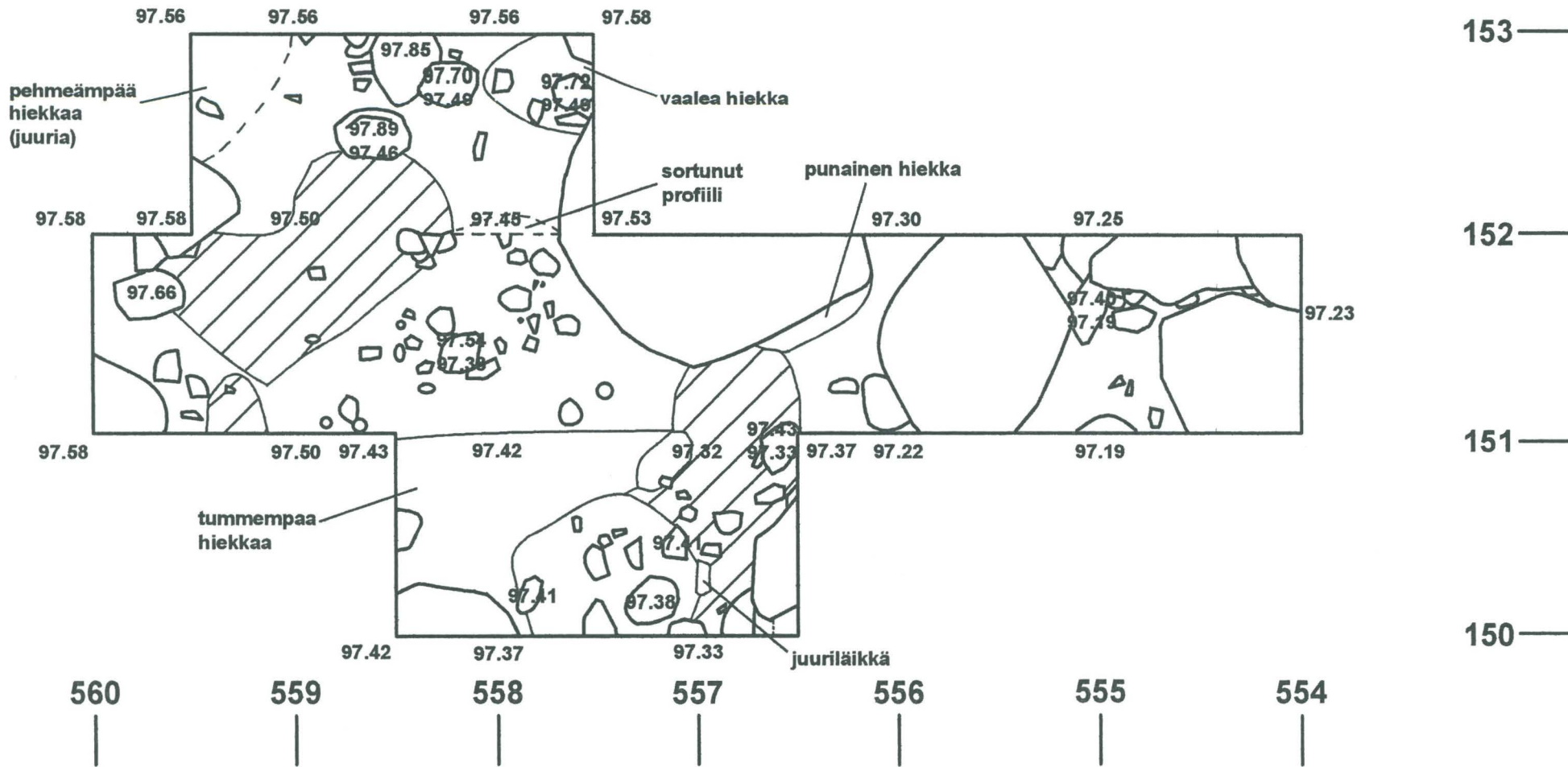
Kartta 21
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeja 2
 Taso 5
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen ja
 H.-M. Pellinen

- vaalea hiekka
- kivi

Kartta 22
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 2
 Taso 6
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

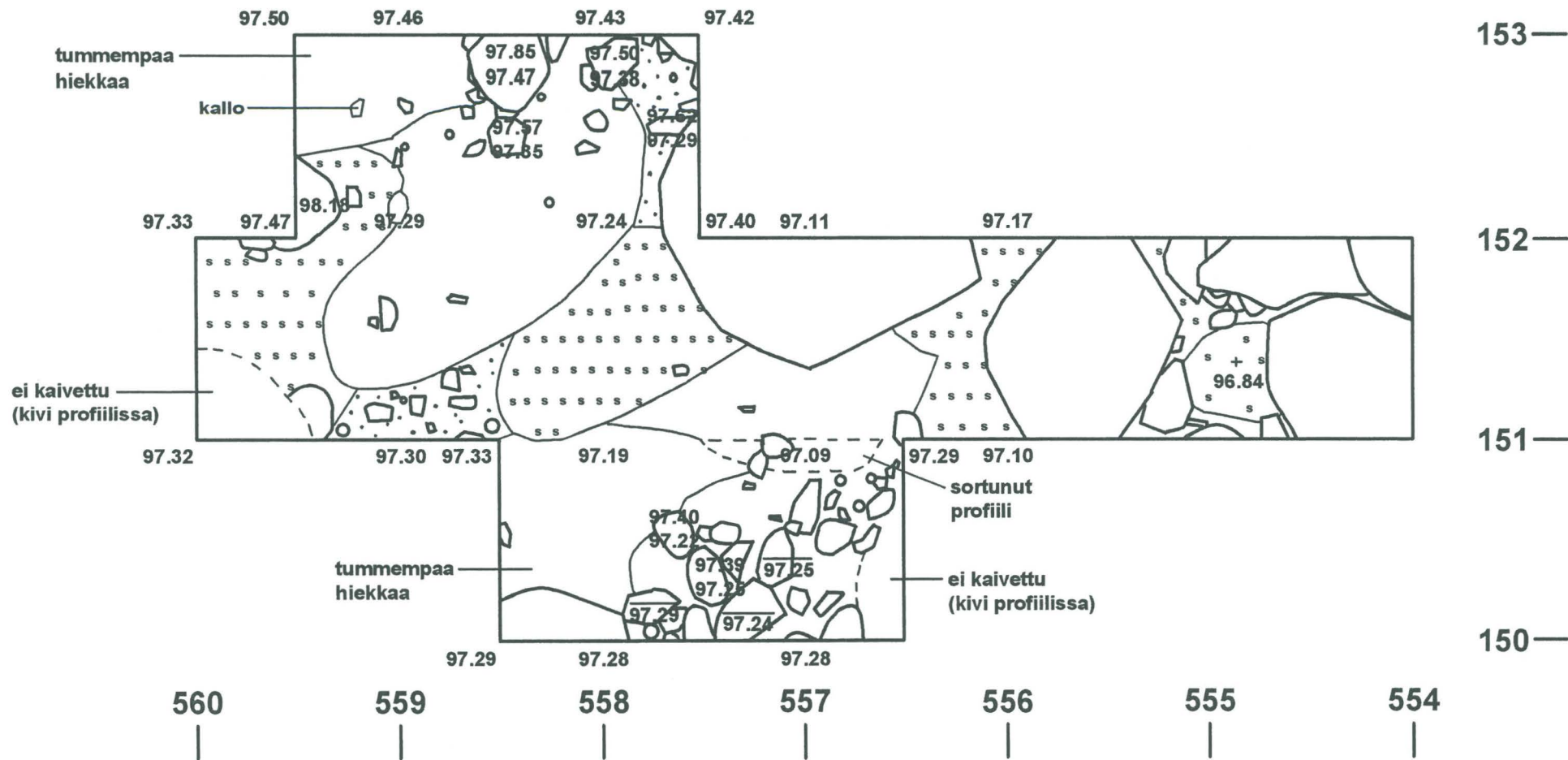

- keltainen hiekka
- kivi
- liikamaa

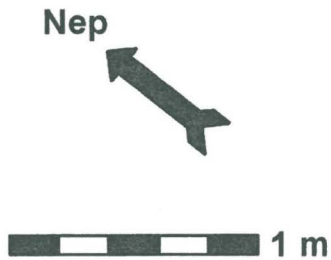

 1 m

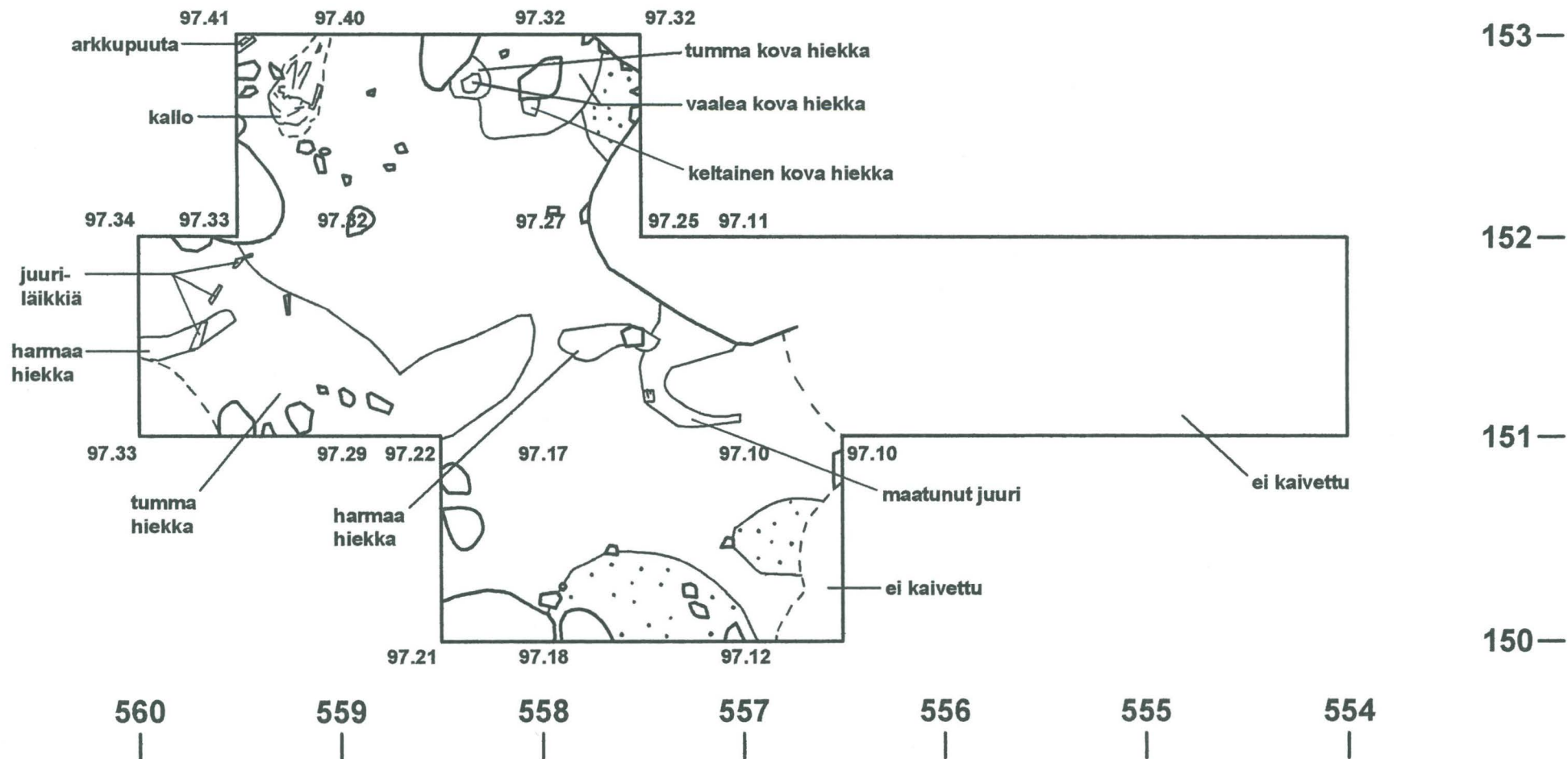
Kartta 23
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 2
 Taso 7
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

- keltainen hiekka
- kivi
- punainen hiekka ja sora
- kova harmaa siltti

Kartta 24
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeaja 2
 Taso 8
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

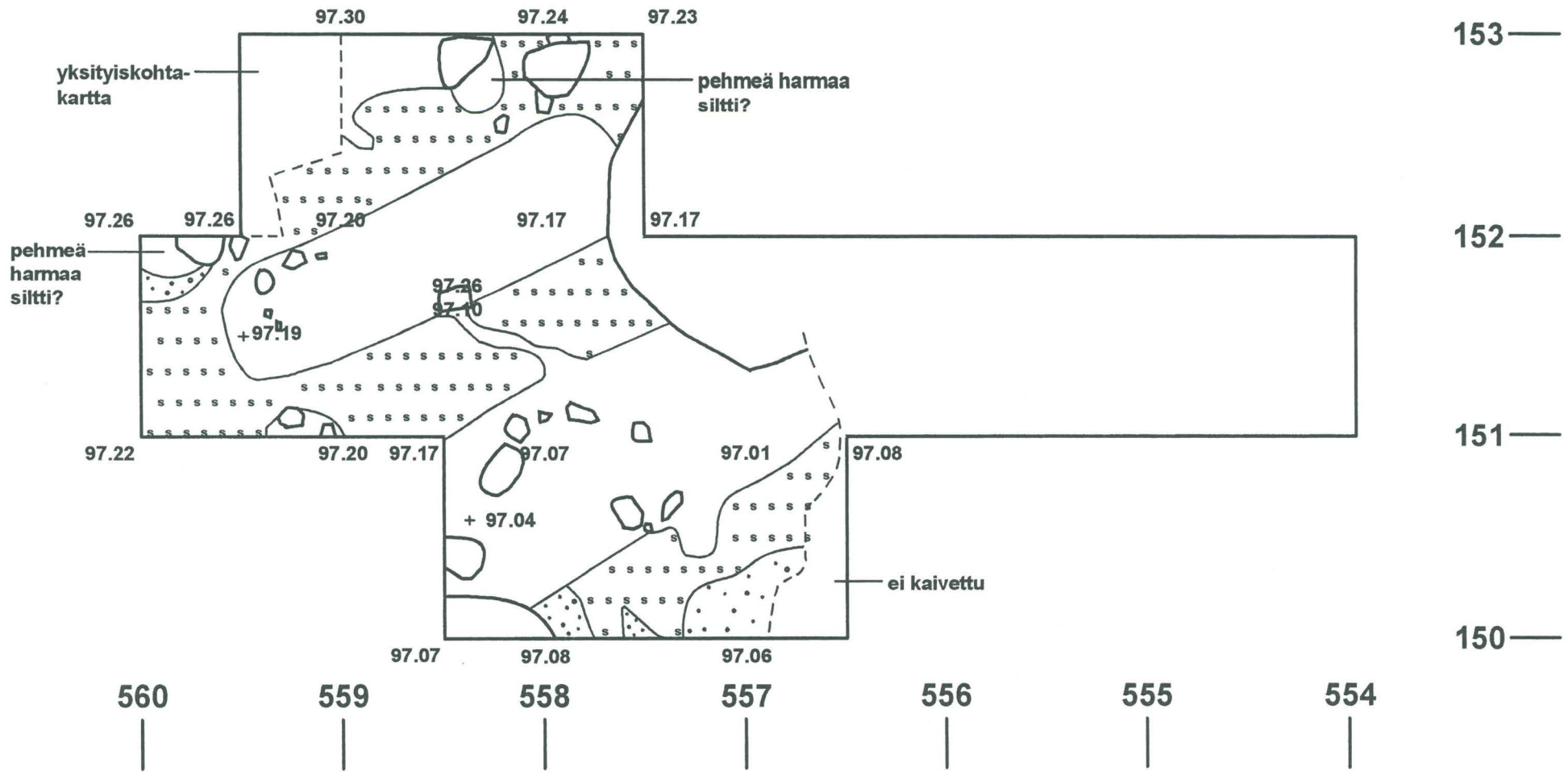

- keltainen hiekka
- kivi
- sora
- puu

 1 m

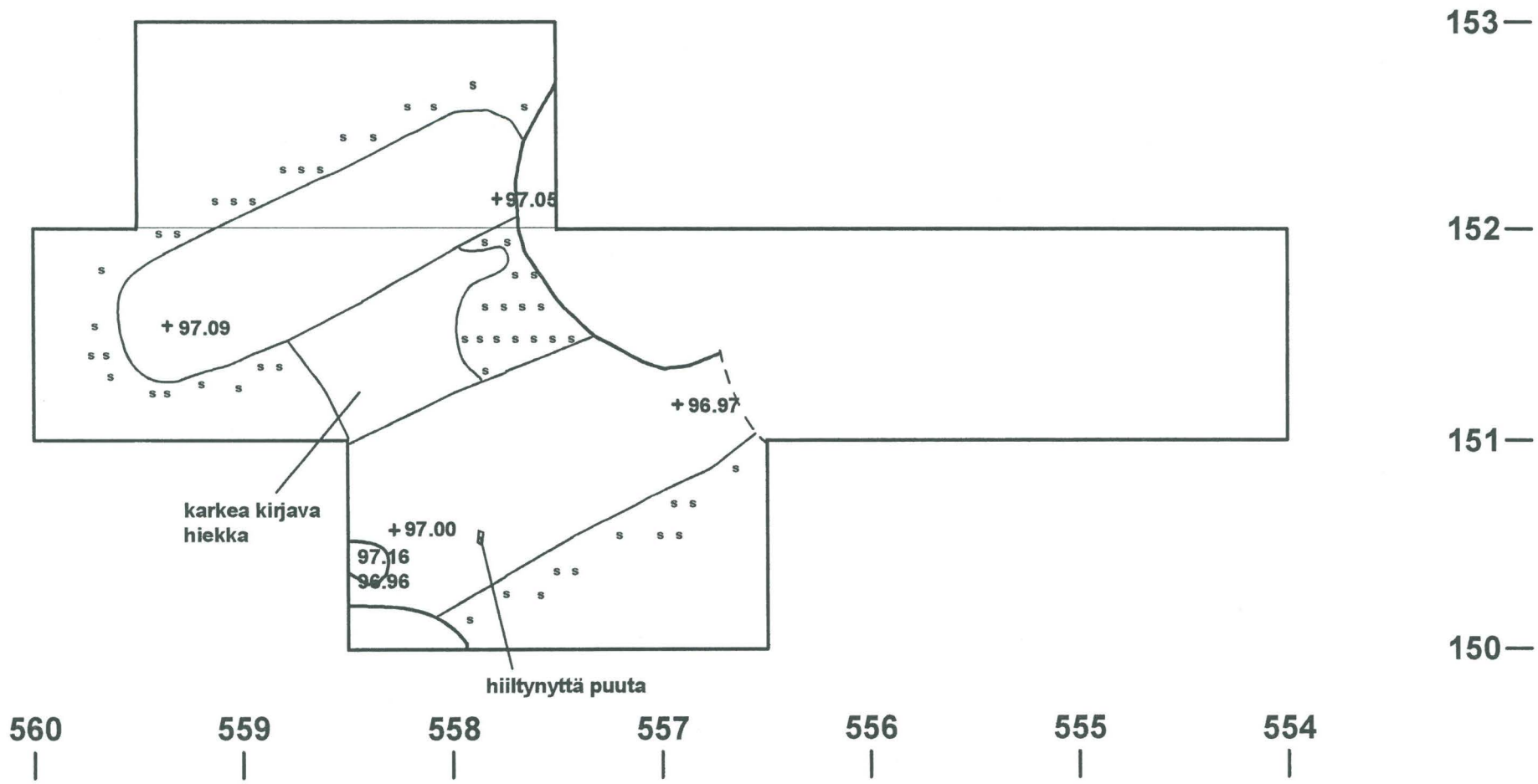
Kartta 25
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 2
 Taso 9
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

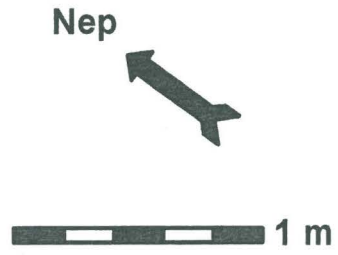
- keltainen hiekka
- punainen hiekka ja sora
- kova harmaa siitti
- kivi

Kartta 26
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 2
 Taso 10
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

- keltainen hiekka
- kova harmaa siltti
- kivi

Kartta 27
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 2
 Taso 11
 Mk. 1:20
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

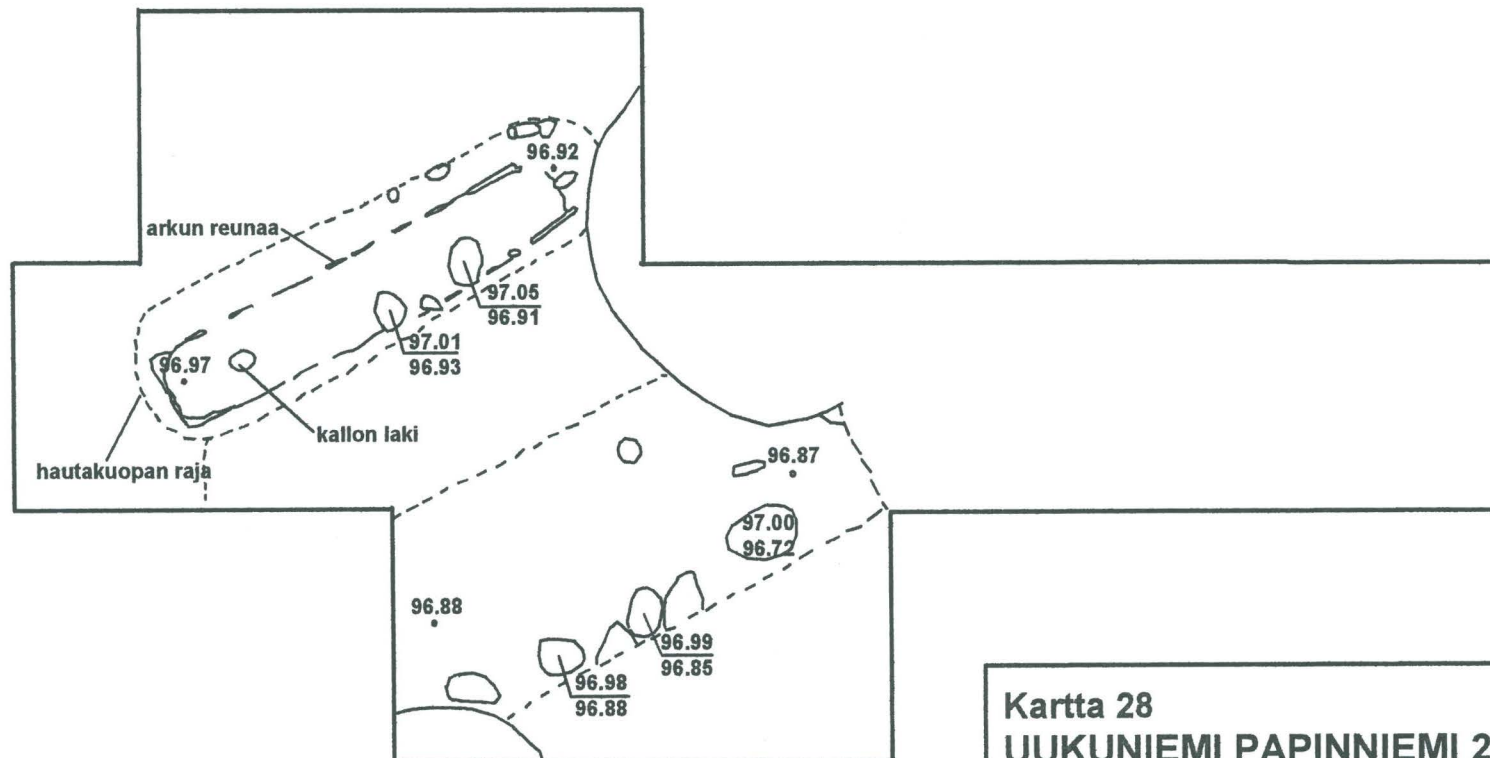
560 559 558 557 556 555 554

153

152

151

150

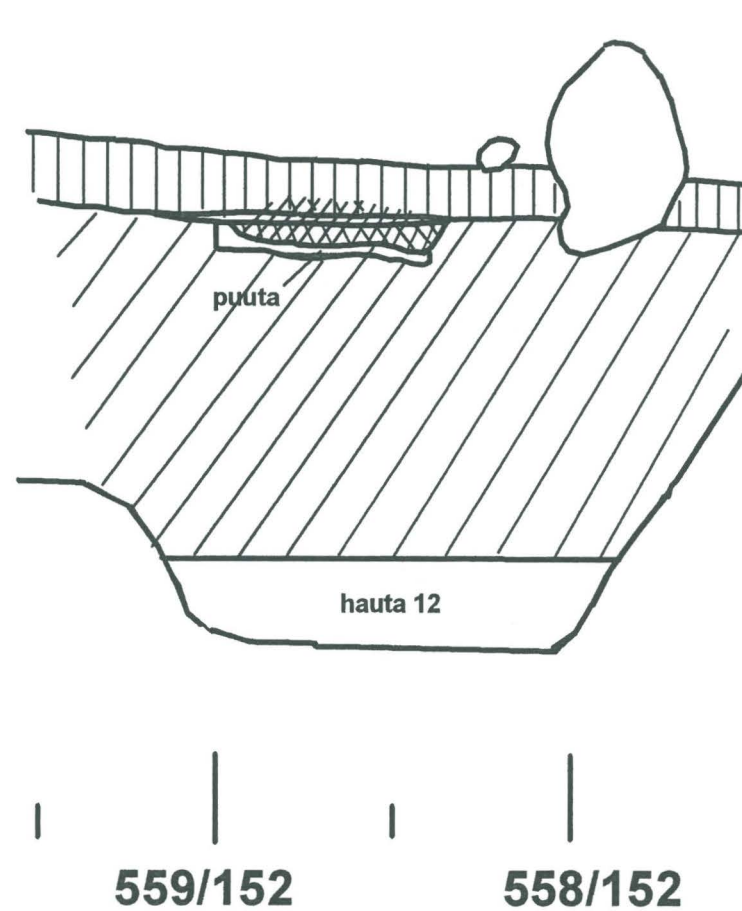
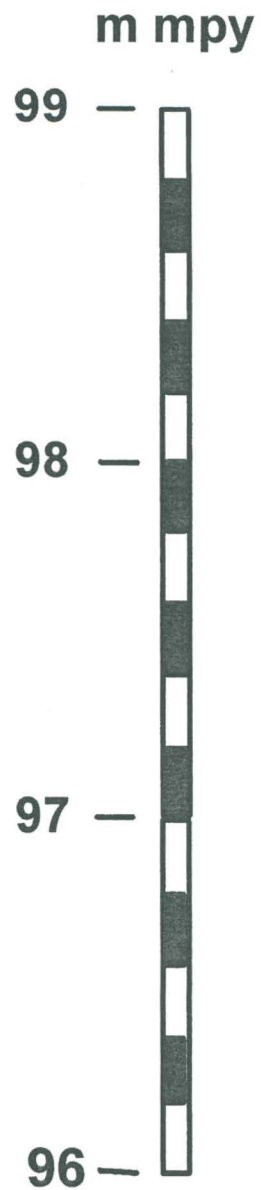
Nep

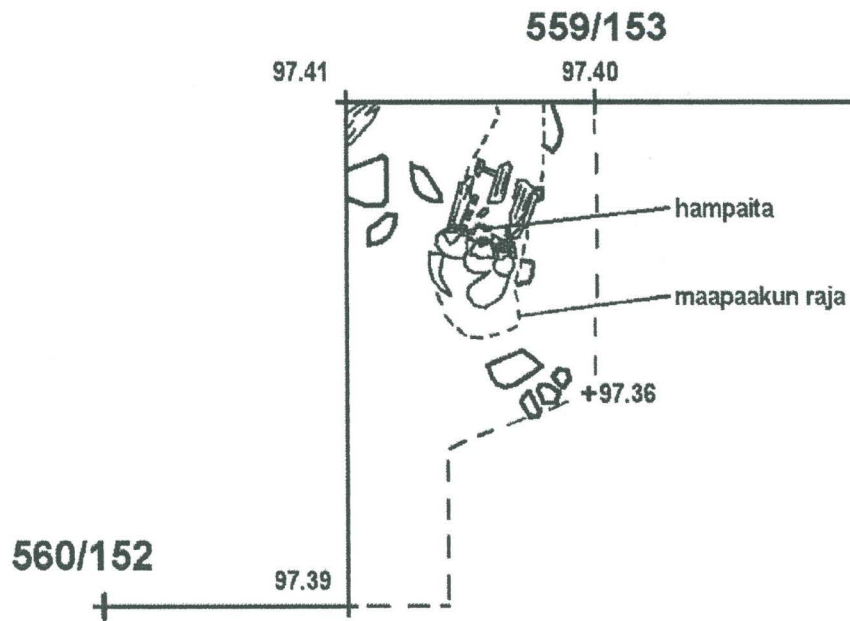
1 m

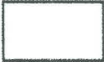

Kartta 28
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 2
Taso 12
Mk. 1:20
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. Anne-Mari Lahtinen

Kartta 29
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 2
Koillisleikkaus (kaiv. aikana)
Mk. 1:20
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. H.-M. Pellinen

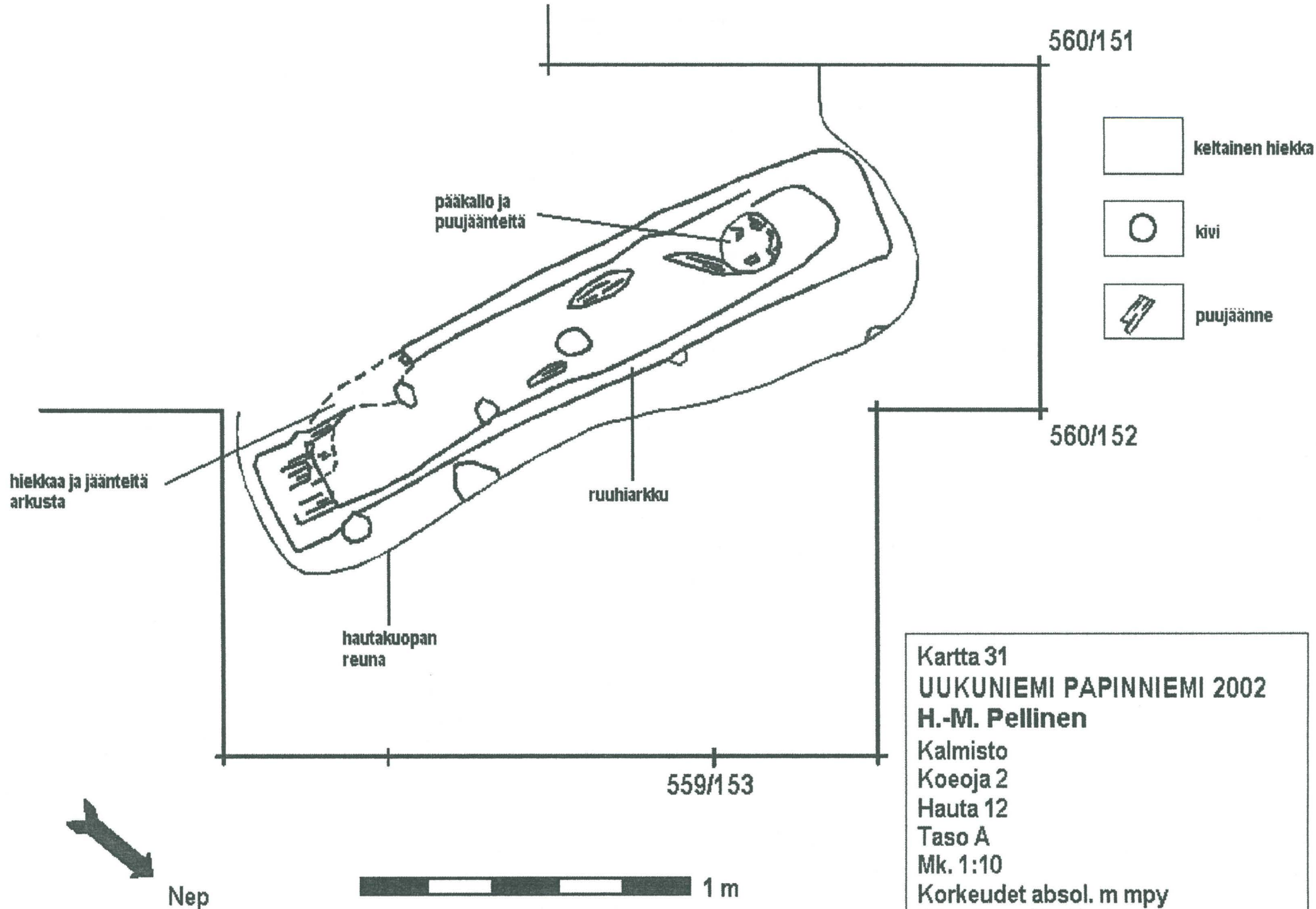

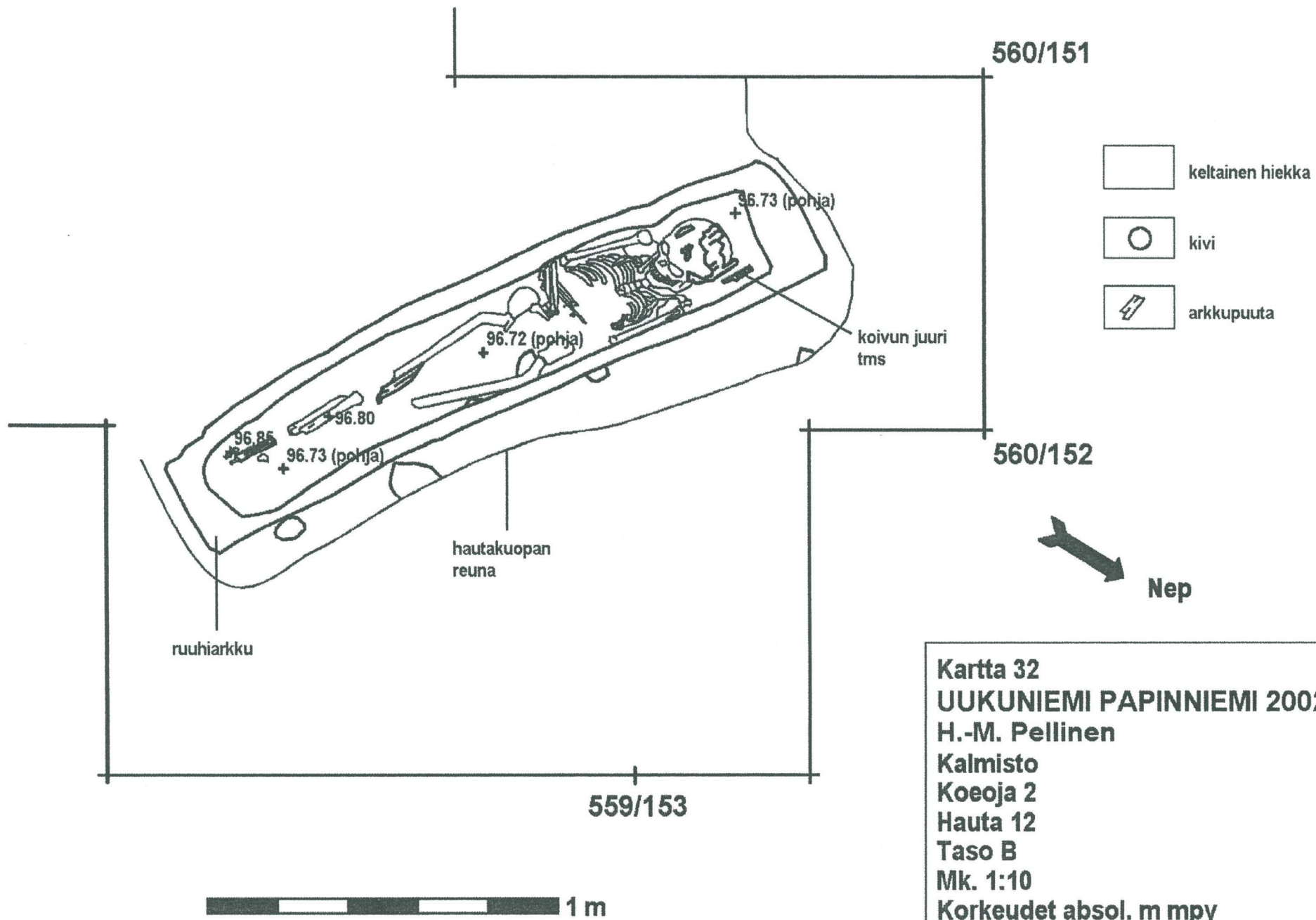
- keltainen hiekka
- kivi
- arkkupuuta

Nep

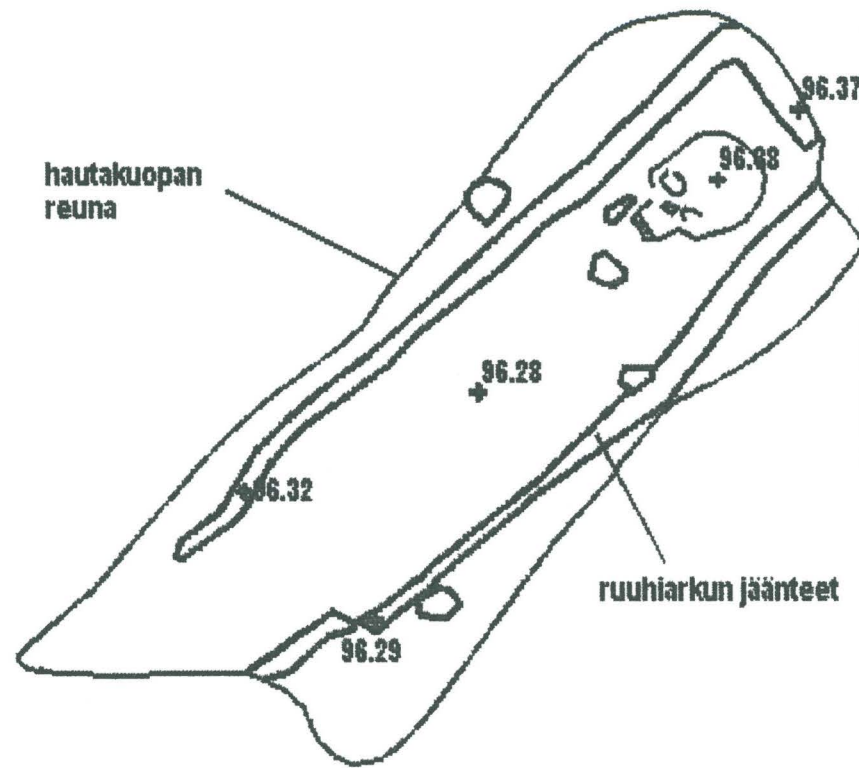
Kartta 30
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 2
Hauta 11
Mk. 1:10
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. Anne-Mari Lahtinen

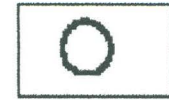

Kartta 32
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 2
Hauta 12
Taso B
Mk. 1:10
Korkeudet absol. m mpy
Piirt. Anne-Mari Lahtinen

556/151

keltainen hiekka

kivi

Nep

1 m

Kartta 33

UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002

H.-M. Pellinen

Kalmisto

Koeoja 2

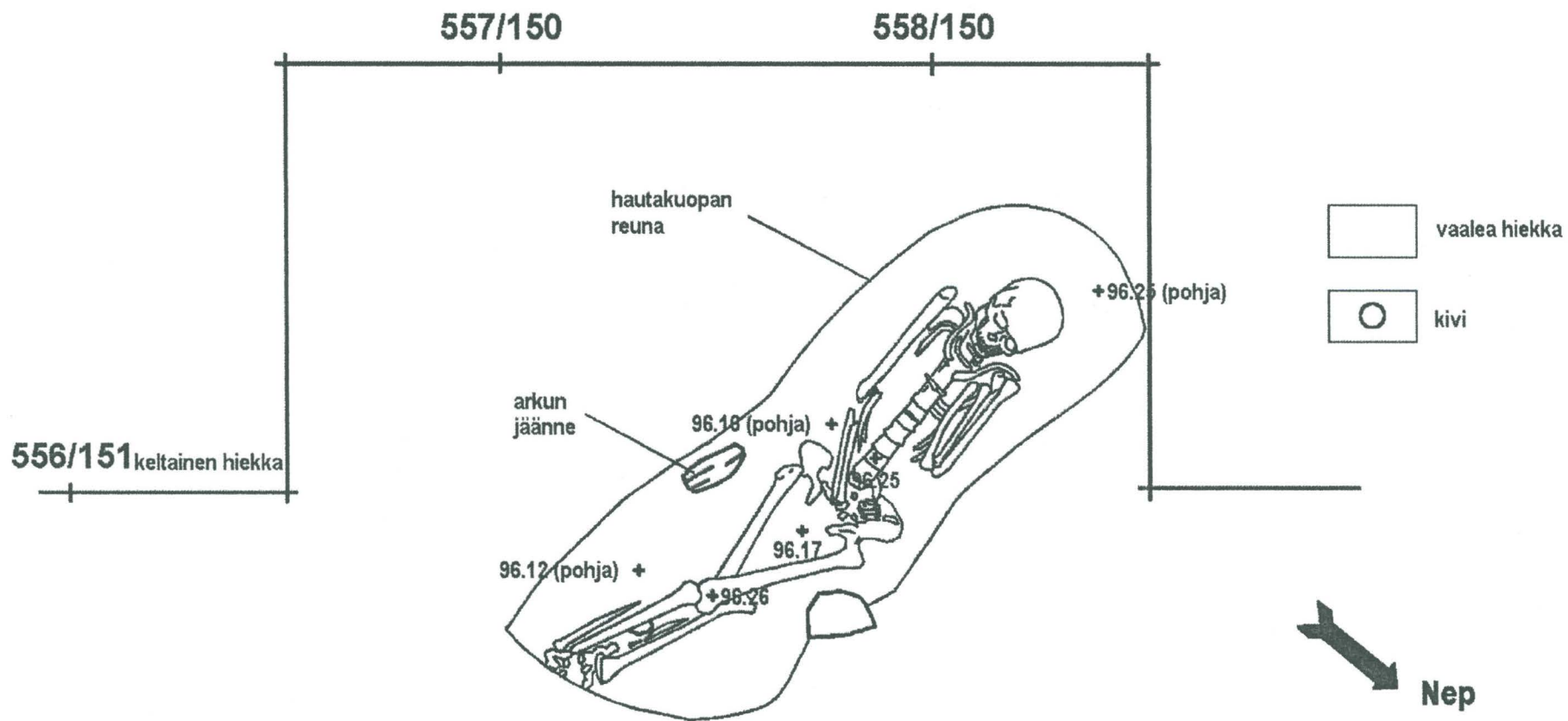
Hauta 13

Taso A

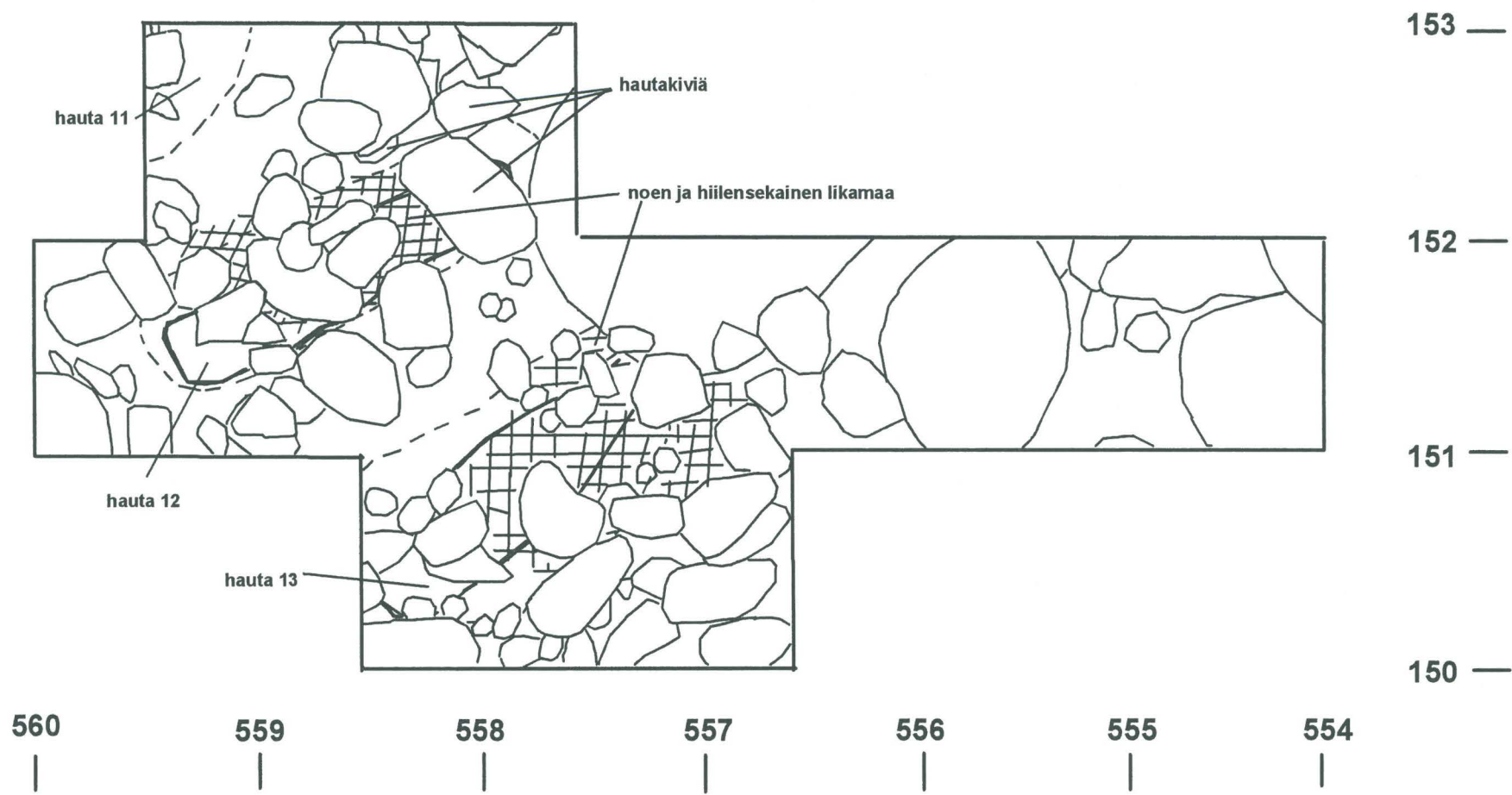
Mk. 1:10

Korkeudet absol. m mpy

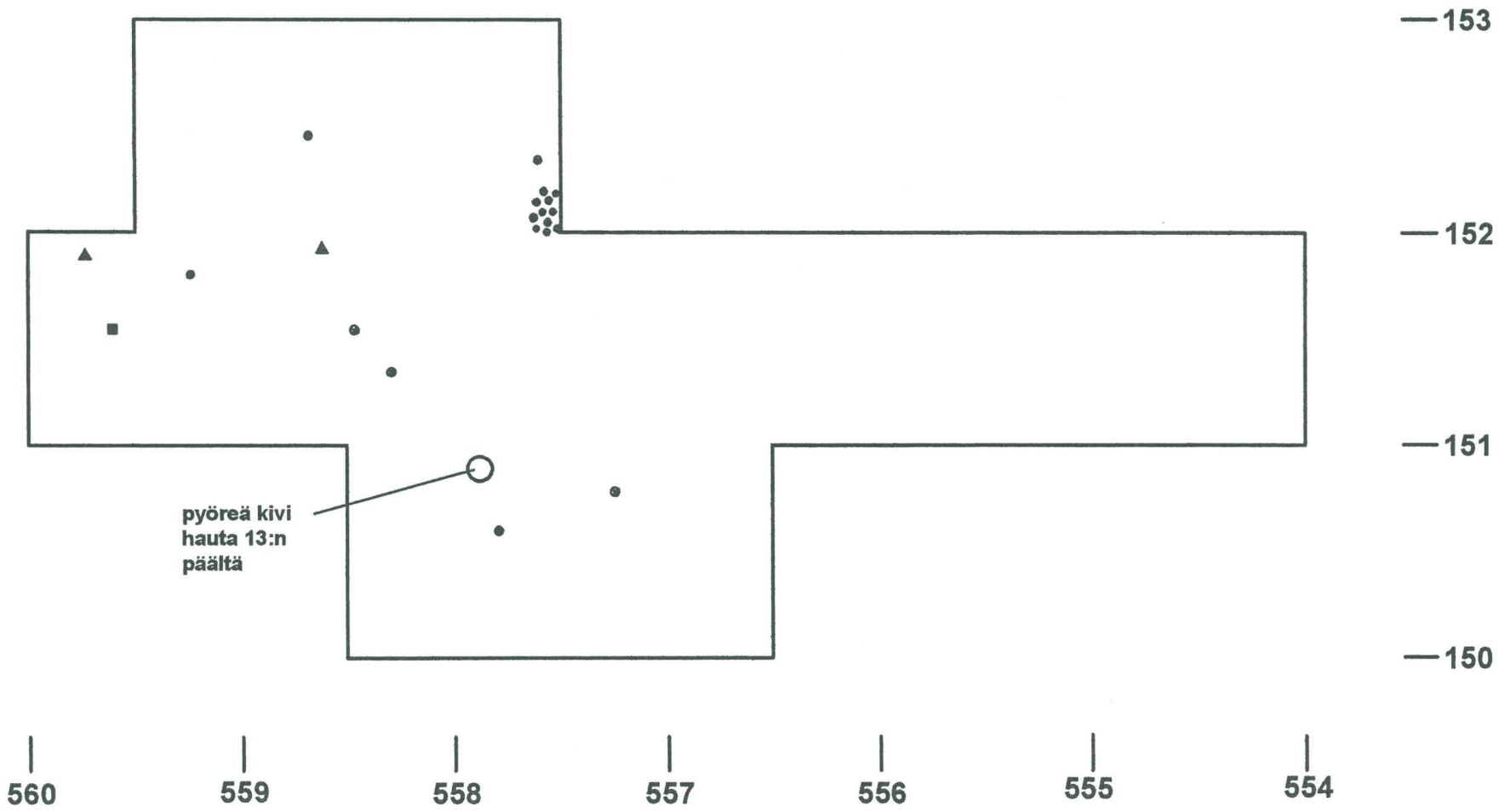
Piirt. Anne-Mari Lahtinen

Kartta 34
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 2
 Hauta 13
 Taso B
 Mk. 1:10
 Korkeudet absol. m mpy
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

Kartta 35
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmisto
Koeoja 2
Rakennekartta
Mk. 1:20
Piirt. H.-M. Pellinen

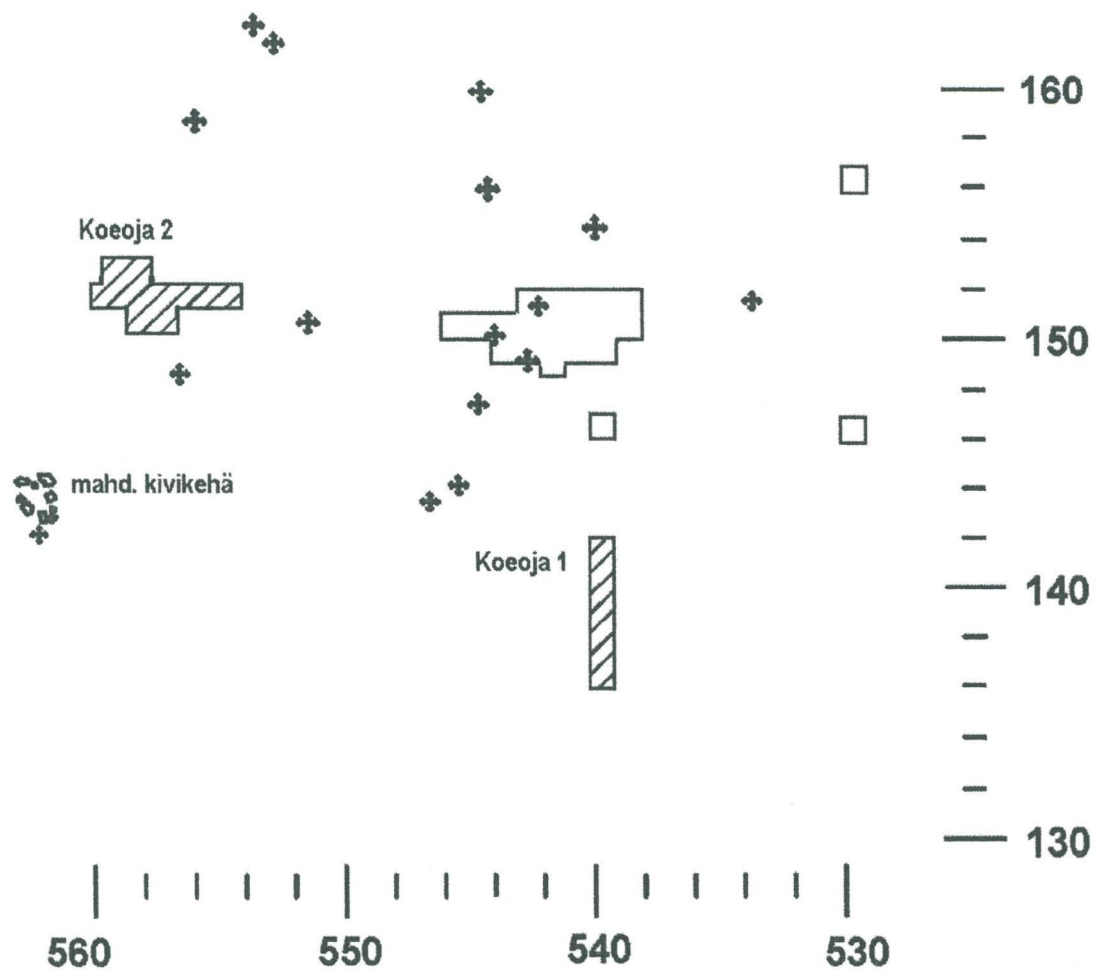

- kvartsi
- keramiikka
- palanut savi
- palanut luu

Nep

 1 m

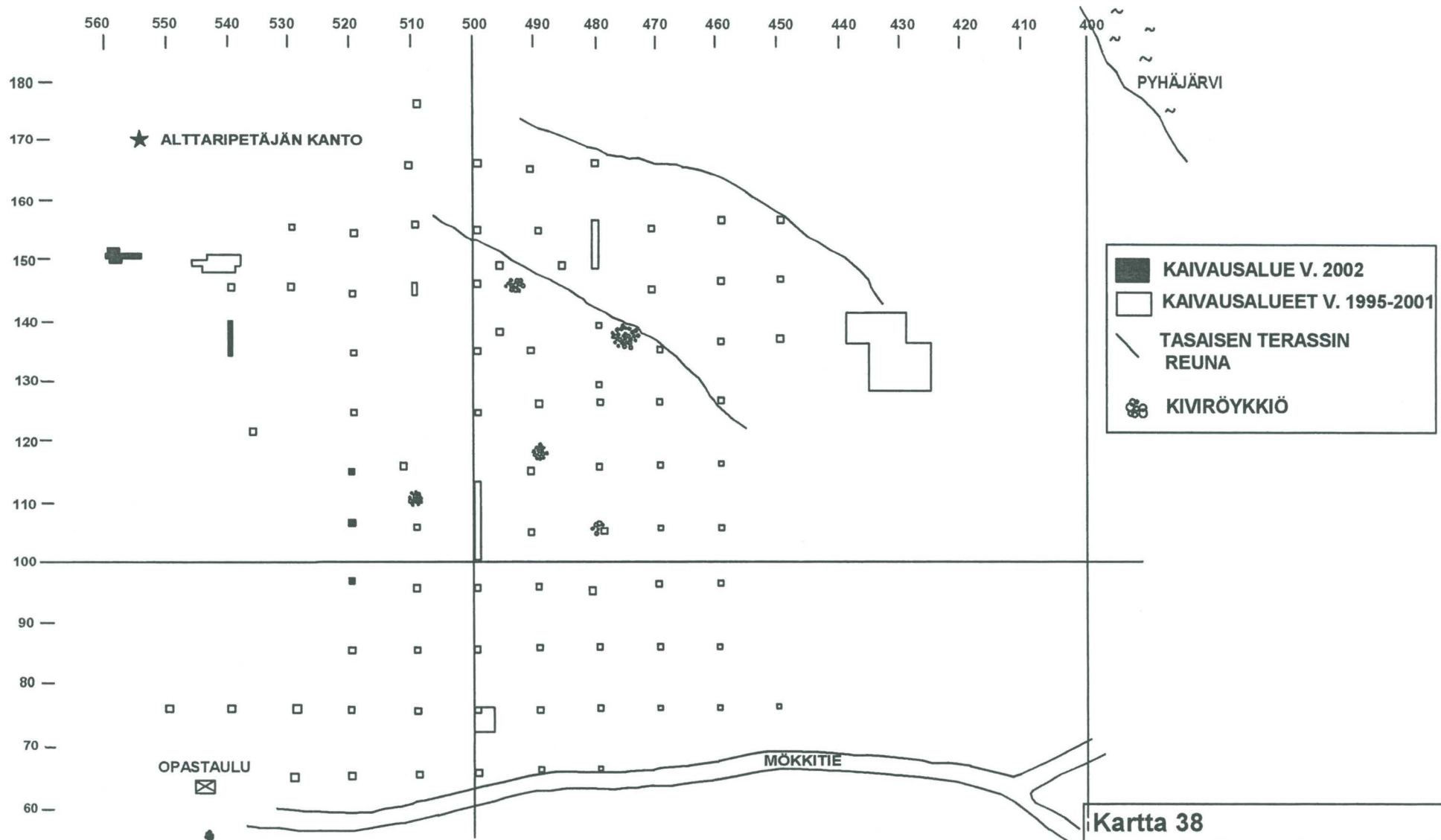
Kartta 36
 UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
 H.-M. Pellinen
 Kalmisto
 Koeoja 2
 Löytöjen levintä
 Mk. 1:20
 Piirt. Anne-Mari Lahtinen

- vuosina 1995-2001 kaivettu alue
- vuonna 2002 kaivettu alue
- hautakivi

Kartta 37
UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002
H.-M. Pellinen
Kalmistoalue
Yleiskartta
Mk. 1:200
Piirt. Anne-Mari Lahtinen

Kartta 38
UUKUNIEMI PAPINNIEMI
H.-M. Pellinen 2002
 Yleiskartta
 Mk. 1:1000
 Piirt. aikaisempien karttojen
 pohjalta H.-M. Pellinen

PYHÄJÄRVI

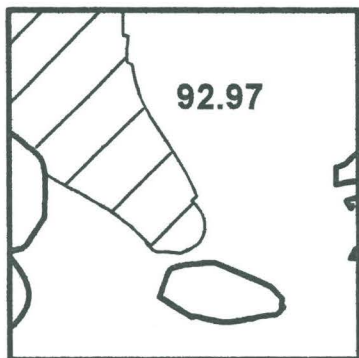
★ ALTTARIPETÄJÄN KANTO

OPASTAULU

MÖKKITIE

Nep

10 m

97 —

Nep

96 —

519

520

vaalea siltinsekainen
hiekk

likamaa

kivi

Kartta 39

UUKUNIEMI PAPINNIEMI 2002

H.-M. Pellinen

Asuinpaikka

Koekuoppa 3

Taso 5

Mk. 1:20

Korkeudet absol. m mpy

Piirt. H.-M. Pellinen ja Anne-Mari Lahtinen

Ote peruskarttalehdestä
4142 03 UUKUNIEMI

x=6854 68

y=4498 86

z=94-99 m mpy (N 60)

Löydöt taltioitu Uukuniemen Papinniemen ortodoksisen autiokylän kalmiston tutkimuksissa 15.7-2.8.2002. Löydöt luetteloinut Hanna-Maria Pellinen.

KOEOJA 1

1. KVARTSIA, mahd. iskos, 1 kpl, 0.5 g.

x = 539-540

y = 136-137

5. krs

Seulasta

2. PALANUTTA LUUTA, 2 palaa, 0.3 g.

x = 539.14

y = 137.82

z = 96.47 m mpy

3. krs.

3. PALANUTTA SAVEA, 1 kpl, 2.3 g.

x = 539.90

y = 138.30

3. krs.

4. RAUTAESINEEN FRAGMENTTI, katkennut naula, pituus 22 mm, kannan halk. 18 mm.

Kanta nelikulmainen, naula käsintehty ja melko jykevä, mahd. ruumisarkusta, haudasta 9.

x = 539.98

y = 139.10

z = 95.86 m mpy

5. RAUTAESINEEN FRAGMENTTI, saksalaistyyppisen hevosenkengän pää-osasta (?), pituus 37 mm, pääosan paksuus 15 mm. ja leveys 16 mm.

x = 539.70

y = 142

z = 96.34 m mpy

4. krs.

KOEOJA 2

6. KVARTSIA, 1 kpl, iskos, paino 1.6 g.

x = 595. 70-80

y = 151. 80-99

z = 97.70 m mpy

2. krs

7. KERAMIKKAA, 1 kpl, 6.1 g. Koko 20x21 mm, paksuus 13 mm. Karkea kvartsi-maasälpäsekoite, väri tummanharmaa / ruskea. Toinen pinta hieman kaareva, toinen suora.

x = 557. 70-99

y = 150.30-70

1. krs.

8. PALANUTTA SAVEA, 1 kpl, 2.2 g.

x = 557.0-50

y = 150. 50-99

2. krs.

Seulasta

9. KERAMIKKAA, 10 palaa, 29.5 g. Suurin pala 30x 28 mm. Kolmessa palassa molemmat pinnat, paksuus 7, 7 ja 10 mm. Kaksi palaa astian pohjan taitteesta. Karkea kvartsi-maasälpäsekoite, väri tummanharmaa.

X = 557. 50-60

Y = 152. 05-15

Z = 97.95 m mpy

2. krs.

10. PALANUTTA SAVEA, 5 kpl, 4.9 g.

X = 557.50-99

Y = 152.0-50

4. krs.

11. PALANUTTA SAVEA, 2 kpl, 1.7 g.

x = 558-559

y = 150-151

6. krs.

12. PALANUTTA SAVEA, 1 kpl, 4.8 g.

x = 558.27

y = 151.35

5. krs.

13. KVARTSI, 1 kpl, 3.0 g. Kolmiomainen, tuluskvartsi? Hauta 12:n sisältä, arkusta.

x = 558.5 - 559.5

y = 151-152

z = 96,87 m mpy

14. PALANUTTA SAVEA, 1 kpl, 1.5 g.

x = 558.70

y = 152.46

1. krs.

15. PALANUTTA LUUTA, 1 kpl, 1.2 g. Keskkokoisen nisäkkään (sika, lammas tms.) nikamasta (Auli Tourunen, suullinen tiedonanto 6.8.2002).

x = 559-560

y = 150-151

2. krs

Seulasta

16. KERAMIKKAA, 1 kpl, 0.5 g. Ei pintoja.

x = 559. 0-40

y = 152.50 -99

4. krs.

KOEKUOPPA 2

17. KERAMIKKAA, 2 kpl, 8.6 g. Suuremman palan koko 17x26 mm. Toisessa palassa molempia pintoja, seinämän paksuus 7 mm. Karkeaa kvartsi-maasälpäsekoitetta, väri pinnalta punainen, sisältä ja toiselta pinnalta harmahtava / ruskea.

x = 519-520

y = 115-116

z = 94.65-75 m mpy

1. krs.

18. PALANUTTA SAVEA, 1 kpl, 6.5 g.

x = 519-520

y = 115-116

z = 94.70-75 m mpy

1. krs.

KOEKUOPPA 3

19. KERAMIKKAA, 1 kpl, g. Koko 9x 15 mm. Vain toinen pinta, joka hyvin tumma, sisältä hieman punertavan ruskea. Sekoitteena kvartsi-maasälpä rakeita.

2002

KM 2002047

Uukuniemi Papinniemi

KM2002047

20. PALANUTTA SAVEA, 1 kpl, g.

x = 519-520

y = 96-97

z = 93.27-37 m mpy

1. krs

21. KERAMIKKAA, 3 kpl, 6.4 g. Hieman hienompi hiekkasekoite. Kaksi palaa toiselta pinnalta punertavia, toiselta tummia, yksi pala toiselta pinnalta harmaa, toiselta musta.

Ohutseinäisestä astiasta / astioista, seinämän paksuus 5-6 mm .

x = 519-520

y = 96-97

z = 93. 17-27 m mpy

2. krs.

Tutkimuskohde sijaitsee Uukuniemen kirkolta 2.1 km luoteeseen, Papinniemen kirkkokallion ympäristössä.